

Cena 1'50 din

Edinost

Uredništvo in uprava: Maribor, Kopaljska ul. 6 - Tel. 25-47 - Izhaja vsako soboto
Volja letno 36 din, polletno 18 din, četrtletno 9 din, za inozemstvo letno 50 din
Rekopisi se ne vračajo - Pošt. ček. rač. 11.787 Mariborske tiskarne d. d. Maribor
Oglaš po ceniku

Vreme
od sobote do sobote

(Napoved od 25. jun. do 2. jul.)

V severnih in južnih predelih Slovenije se za ves teden obeta dokaj stalno lepo vreme. V posameznih krajih pa je pričakovati dnevne pooblačitve z livi. Toplotne razmere se bistveno ne bodo izpremenile. Vlada bo precejšnja sonarica.

Za 28. junij

S trpljenjem in žrtvami do svobode

Vsakoletni Vidov dan 28. junija, je za slehernega Jugoslavana velik in pomemben praznik, zlasti pa še za onega, ki ve pravilno in stvarno ceniti svobodo. Kolikor je ta dan združen z grenkimi spomini na trpljenje in poraze, na borbe in bitke, ki so se bile za svobodo Jugoslovanov, toliko je ta praznik tem veličastnejši. Ob njem šele zadobi vsakdo pojem, kako dragocena in neprecenljiva je svoboda naroda in vendar kako drago jo je treba z velikimi žrtvami plačevati v življenju. Stoletja in stoletja je bilo treba, da je znova zažarela zarja Vidovega dne podjarmljenim in zaslužnim slovenskim narodom na Balkanu. Koliko krvi je bilo za to svobodo prelite, koliko solza, koliko trpljenja in samozatajevanja in koliko poguma in junaštva. Padale so desetletja in desetletja žrtve. Na njih krvi, na njih trpljenju, njih pogumu, njih junaštvu in njih večni veri v prostost in pravico počiva danes naša narodna in državna svoboda.

Vse to si moramo zlasti dandanes če-

šče poklicati v spomin, potem bomo šele pravilno znali ceniti prostost, občutek svobode in občutek varnosti. Pravimo, zlasti danes. Zakaj, časi so taki, da mora biti vprav danes človek nenehoma na straži in braniku za svojo svobodo, za svobodo naroda in države. Nihče ne more reči, kaj bo danes, kaj bo jutri, kaj bo pojutrašnjim. Vprav zaradi tega pa je nujno potrebno, da smo dan za dnem budno na straži, vsi brez razlike, na straži v slogi in edinstvu. Tu pač ne bi smelo biti razlik in pa tistega strankarskega licitiranja, ki v narodu in ljudstvu dela neizmerno moralno in narodnostno škodo. Vse brez razlike nas mora ob občutku svobode in prostosti prevzemati ena sama misel: kar je bilo zgrajeno s trpljenjem in žrtvami ohraniti za vsako ceno in za vselej. Biti svoboden, pomeni biti svoj gospod in svoj gospodar. Zategadelj pa nam ne sme biti 28. junij le prazna beseda, nego živ ogenj in živa vera svobode in neodvisnosti.

Le v slogi bomo ozdravili

Naše gospodarske in socialne razmere

Življenje je neprestana borba za ideale. Človek brez idealov je mrtev in brezpomemben pripadnik tega ali onega naroda, narod brez idealov pa je obsojen k poginu. Na svetu so različni ljudje z različnimi ideali. Temu je življenjski ideal — zmerom poln žep denarja, onemu sladita življenje goljufija in prevarantstvo, tretjemu bi bilo življenje brez nenehnih borb za dosego pravic svojemu ljudstvu — zgolj prazna tlaka, ki mu je bila odmerjena v čas, ko sta se mu pisala krstni in mrtvaški list... Tudi naše slovensko ljudstvo je bogato na pripadnikih vseh treh »idejnih« skupin. Sicer je po drugi strani tudi res, da je za naše narodnostne ideale vladala med našim ljudstvom vse do poslednjega časa nekakšna brezbriznost. Takšna nezaželjena otopelost v stvarih, ki so predpogoj življenjske sile nekega naroda, ki izvira bržkone iz pijanosti svobode, ki so je bila zmerom polna naša usta. Svoboda je postala beseda, ki ni bila živo vrasčena v mladino, zrastle v povojnih razmerah. Moralo je priti do usodnih, znanih zunanje-političnih sprememb, da se je naša mladina zganila, da je prisluhnila lepoti svojega materinega jezika, da je pričela ljubiti svojo pesem. Z veseljem beležimo vest, da je dolga vrsta tistih, ki so se vzdramili iz narodnostne otopelosti, ponosno in pogumno pričela slediti z besedami in dejanji našim vzornikom, ki so v preteklih desetletjih trpeli, krvaveli in umirali za svoje ljudstvo. Dvajset let smo bili pijani svobode in slepi za vse, kar se je dogajalo v naših lastnih vrstah in v naši sosesčini. Ko pa smo se po dvajsetih letih iznenada znašli potanjeni ob bok tuji sili, katere osvojevalne tež-

nje so nam še prebridko v spominu, ker še zmerom žive priče obupnih borb za svobodo našega jezika, smo se na mah zavedli grehov, ki so se pisali na hrbe kmetijskih in delavskih trpinov slovenskega naroda. Zonglerji, ki so polnih dvajset let naše narodne svobode špekulirali s pametjo in razsodnostjo našega ljudstva, kajpa ne morejo nazaj. Zagrizli so se v svoje politične ideale tako zelo, da so že davno postali brezčutni za gospodarski položaj svojega rodu. Navajeni, da so leta in leta zmagovali s svojimi »magošskimi gesli, so slepi in gluhi za klice našega delavca in kmeta, obrtnika, trgovca, podjetnika, uradnika, ki si po dolgih brezplodnih letih politiziranja želijo pametnih in socialno usmerjenih vodnikov, ki bodo znali resnici pogledati v obraz. V tem je tragična usoda tistih brezkrvnih vodnikov, ki jih je pričelo ljudstvo v poslednjem času zapuščati, sledeč glasu svojega srca in spoznavajoč, da z demagogijo, praznimi besedami, prevarantstvom in večnimi obeti ni mogoče ozdraviti naših gospodarskih in socialnih razmer. Potrebni so nam ljudje, ki bodo s čistim srcem in čistimi rokami ter z jasnimi računi in ljubeznijo prevzeli na svoje rame skrb za gospodarski in socialni blagor vseh, brez razlike prepričanja in »orientiranosti«. V tem in pa v naši obrambi proti vsem zunanjim vplivom tiči jedro gesla o slogi in skupnosti, ki kateri pozivajo posamezne organizacije in tudi trezni in nezastlepljeni posamezniki. Če pa tega klica nočejo tudi oni, ki jim je bila in jim je naložena skrb za dobrobit vsega naroda, jih bo narod sprejela, ko mu bo za to dana priložnost. —u.

Mladina spet trka na vrata

Ali je res preveč šolanih ljudi?

Zopet se odpirajo vrata naših šol. da bruhejo nove čete mladih in svežih idealističnih prosvetnih delavcev v svet in življenje. Na stotine jih je, ki bodo z diplomami in maturitetnimi izpričevali v rokah polni najlepših načrtov in upanj za prihodnost trkali na vrata uradov. Se je vesel in prožen njihov korak, še je vera v njihovih srcih in očeh.

Leta in leta si čakal prijatelj na ta trenutek, kolikokrat ti je omahnil korak

kolikokrat si se zopet zavrnil, ko si pomislil na dan, ko bo vse to, kar te je težilo in grelo, za teboj. O svojem bodočem poklicu premišljuješ, samega sebe si zamišljaš kot učitelja, profesorja, inženjerja. Točno veš, kako boš naredil, morda si celo prepričan, da se bo s teboj začela nova doba v tvojem poklicu, saj si na sebi občutil, kaj bi bilo treba storiti drugače, bolje, kakor so to delali doslej. Ko pišeš prošnjo, se ti tresne roka,

Tri leta vlade dr. Stojadinovića

V petek, 24. t. m., so minula tri leta, kar je prevzela krmilo države vlada dr. Milana Stojadinovića. Tekom svojega vladanja je vlada uspešno delovala na vseh poljih državnega življenja. Ves čas svojega delovanja se je ravnala po načelih, ki jih je njen predsednik dr. Stojadinović proglasil ob nastopu vlade. Na gospodarskem, socialnem in kulturnem polju beleži ob svojem jubileju lepe uspehe, ki so v prid vsem državljanom.

Obvezna vojaška služba v Angliji

Anglija doslej ni poznala obvezne vojaške službe, nego samo prostovoljno. Pred par dnevi pa je angleški vojni minister napovedal splošno vojaško obveznost. To v Angliji že mnogo pomeni, zakaj Angleži bi nikakor ne pristali na kaj takega, če bi položaj v resnici ne bil resen. Toda biti je treba pripravljen, ker ne vemo ne ure in dneva...

Prošnja uprave

NA OGLED

pošljamo občasno nekoliko zaporednih števil s pošno položnico (čekom), ki jih ni treba vračati.

KDOR ŽELI NAROČITI »EDINOST«, KI JO JE DOBIL NA OGLED,

naj izvoli nakazati naročnino tako, da prispe sporočilo o nakazilu semkaj najkasneje 5 dni po prejemu prvih števil na ogled, in sicer vselej po možnosti obenem vsaj za 6 mesecev (18 dinarjev) ali najmanj za 3 mesece (9 dinarjev), pozneje pa redno po mogočnosti vnaprej. Za tekoče 1. leto — 11 mesecev, februar — december 1938 — znaša naročnina simo 33 Din.

DOSEDANJE PREJEMNIKE LISTA.

ki ne bodo poravnali naročnine pravočasno, bomo morali črtati. Naročniki iz mariborskega poštne okolja lahko plačujejo naročnino osebno upravi.

KDOR LIST VRNE,

ker ga ne more ali noče naročiti, naj se pri besedah »Ne sprejemem, nazaj!« svojeručno podpiše, ker so nam doslej vračali neke izvode tudi brez vednosti naslovnika.

Napačno je mnenje, da je naš tednik nekakšen naslednik bivšega tednika »Neodvisnost«.

»EDINOST« JE NOV IN SAMOSTALEN TEDNIK.

Razpošljamo položnice poštnega čekovnega računa št. 11.787 »Mariborske tiskarne d. d. Maribor« s pripisom na srednjem delu (sporočilu) zgoraj: »Edinost«. Kdor položnico izgubi, lahko dobi pri vsaki pošti golico (blanket) položnice za 25 par, ki jo je treba samo ustrezno izpolniti. Ena položnica lahko služi obenem za več naročnikov, kolikor jih pač lahko pripišemo na srednjem delu položnice zadi zaradi izvidnosti.

VAŽNO JE:

lahko čitljivo ime in popoln naslov z navedbo pošte naročnika; potem pa: vsako spremembo naslova je treba takoj javiti z navedbo morebitne nove in prejšnje pošte. *

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE! NE ZAVRZITE NOBENE POLOŽNICE! TO JF NAŠA PROŠNJA,

ki jo blagovolite upoštevati!

UPRAVA »EDINOSTI«,
Maribor, Kopaljska ulica 6.

saj pomenja rešite? te prošnje zate več ali manj zagotovljeno eksistenco, morda misliš celo že na poroko in družino...

Počasi, prijatelj! Vsi ti načrti, vse tvoje sanje so prazne. Brez posla boš čakal, čakal tako dolgo, dokler ne zamre v tvojem srecu tvoje zadnje upanje, tvoj zadnji idealni načrt za tvoj poklic, čakal boš, dokler se do konca ne ohladiš. In veš zakaj? Preveč vas je. Preveč je učiteljev, zdravnikov in profesorjev. Preveč je intelektualcev. Zakaj pa si se silil med gospodo, zakaj nisi raje ostal doma? Praviš, da čutiš v sebi poklic? Da čutiš v sebi zmožnosti za prosvetnega delavca? Prijatelj moj mladi, kako si naiven! Mar ne vidiš, da je to zadnje, kar je danes potrebno? Mar jih ne vidiš, tiste, ki žive in životarijo v svojih poklicih in »položajih« in izhajajo prav dobro brez tistega mističnega »poklica«, brez sposobnosti in zmožnosti. Skratka: mar ne vidiš, da zate ni prostora. Samo pomisli: koliko in toliko jih je, ki so tvoje branže in čakajo. Narod ne more rediti toliko intelektualcev. Intelektualci pa so pravzaprav sploh luksuz za tako majhen in reven narod kakor smo mi.

Tako nekako poučujejo mladega človeka, ki prihaja iz šole in terja svoj košček kruha.

Hiperprodukcija inteligence. Kolikokrat se sliši ta beseda in nihče ne pomisli, da je to samo ceneno sredstvo, s katerim tolažimo svojo vest, ker občutimo, da vendarle ni vse tako kakor bi moralo in moglo biti. Torej ni hiperprodukcije? Saj je vendar že toliko brezposelnih učiteljev in proforsorskih kandidatov. Po zakonu traja šolska obveznost osem let, a v Sloveniji je le 9 osemrazrednih šol. Tve tretjini slovenskih šol ima le eden do štiri razrede. Povprečno dosega vsaka slovenska narodna šola 3,5 razredov. In kaj je posledica? Preveliko število učen-

Tej številki je priložena položnica. Prejemniki, dolžniki Edinosti morajo naročnino takoj nakazati, ali pa današnje številko vrniti, da jih črtamo!

7 dni

domačih vesti

* **Predsednik vlade, dr. Stojadinović** se je s svojega obiska v Italiji vrnil preko postaje Rateče-Planica v Jugoslavijo.

* **Mariborsko unionsko dvorano**, last delniške družbe unionske pivovarne, je te dni kupilo Sokolsko društvo Maribor matica za din 927.000. S tem nakupom je prišla v narodne roke zelo važna točka v Mariboru.

* **Zavarovanje le v dinarjih.** Te dni je trgovinski minister predpisal pravilnik, po katerem se bodo morala tekom dveh mesecev prenesti na dinarje vsa zavarovanja, ki so bila sklenjena ali v zlatu ali kaki tuji valuti. Ta prenos se bo izvršil po srednjem deviznem tečaju zlata oz. deviz na dan objave pravilnika. To uredbo, ki ima zlasti značaj zaščite domačega kapitala, je vsekakor treba pozdraviti.

* **Finančna direkcija** v Novem Sadu je kaznovala tamošnje Trgovsko in obrtno banko na 30.5 milijona davčne globe zaradi utajitve dohodkov.

* **Ministrski svet** je te dni izdal uredbo o cestnih fondih, ki predpisuje takozvane vestne dajatve, ki se bodo plačevale za vsako vozilo. Poleg tega pa uredba še predpisuje druge dajatve, ki se bodo stekale v ta fond.

* **Kongres jugoslovanskih mest** je bil preteklo nedeljo v Ljubljani ter so se ga udeležili številni predstavniki mest iz cele države. Kongres je razpravljal o različnih kulturnih in gospodarskih vprašanjih ter izdal posebno spomenico. Nekateri časopisi pripominjajo, zakaj da ni kongres razpravljal tudi o tajnih in svobodnih volitvah v samouprave mest.

* **Na naših borzah** in v prometu se je zadnje dni pričela dvigati tečajna cena nemške marke. To je vsekakor zelo zanimivo, ko pa je treba na drugi strani ugotoviti, da je v istem času na pariški in drugih borzah padla.

* **Blizu Dervente v Bosni** že dalje časa preiskujejo rudnik platinaste rude. Preiskave so dokazale, da je ruda bogata na platini. Mimo tega pa je še omeniti, da je to edini večji rudnik platine v Evropi, pa je zato razumljivo, če se zanj interesirajo najrazličnejši finančniki. Časopisje poroča, da se za pridobivanje rude zanimajo zlasti Amerikanci in celo Japonci ter razni denarneži iz Evrope. Zakaj se še mi ne zanimamo zanj?

* **V Ljubljani** je pretekli teden preminula gospa Anči Kramarjeva, soroga senatorja dr. Alberta Kramarja. Pokopana je bila z vsemi cerkvenimi opravili in na zadnji poti jo je spremilo mnogo številno ljubljansko meščanstvo. Naj v miru počiva.

* **Poštnotelegrafski uslužbenci** so v svojem letošnjem kongresu v Sarajevu sprejeli spomenico, v kateri zahtevajo povečanje plač, zvišanje števila poštne osebe in še razne druge zahteve stanovskega in strokovnega značaja.

* **V Kragujevcu** so bile preteklo nedeljo velike svečanosti v spomin na 44 češkoslovaških vojakov, ki so jih za časa vojne obsodile avstrijske oblasti na smrt in so bili ustreljeni. Ta proslava se je razvila v mogočno manifestacijo jugoslovansko-češkoslovaškega bratstva in manifestacijo za svobodo in mir.

* **V raznih krajih Slovenije** se je zadnji čas že spet podražil kruh. Podražitev se opravičuje s ponovnim dvigom cen pšenice in moke.

* **Na vsesokolski zlet v Prago** je tudi iz naše države odpotovalo te dni precejšnje število Sokolov in Sokolic. Vsesokolski dnevi v Pragi pa so se že pričeli. Kot prvi so nastopili dijaki in dijakinje ter ljudskoškolski otroci. Tega nastopa se je udeležilo nad 30.000 mladine, ki je krasno izvajala razne vaje. Glavni izletni dnevi pa bodo od 26. do 29. junija.

* **Olimpijski dan** je bil prirejen preteklo nedeljo v Ljubljani ter posvečen ciljem telesne vzgoje in napredka. V okviru je bilo več prireditev, med njimi največja lahkoatletski miting med Slovenijo in Julijsko Benečijo, kjer so zmagali naši lahkoatletci.

cev v enem razredu, tako da se učitelj sploh ne more z vsemi pečati in velika oddaljenost učencev, ki hodijo po ure in ure daleč v šolo, kamor prihajajo izmučeni in izčrpani. O prevelikem številu učiteljev torej sploh ne more biti govora. Kako pa je s profesorskimi kandidati? Kaj pa, če je teh preveč? Treba bi bilo samo prešteti, koliko profesorjev mora na naših srednjih šolah poučevati mnogo več ur, kakor jih zakon predpisuje, da o anomalijah, ko poučujejo matematiki slavistiki in narobe, sploh ne govorimo, in takoj se bomo prepričali, da tudi profesorjev primanjkuje. O zdravnikih in

Doba zajedalcev bo minula

Z izobrazbo k narodni slogi

Pri nas je izobrazba kmetijskega stanu dokaj visoka, saj analfabetov ne poznamo. Kar tiče »pokvarjene« gospode, jo je v našem narodu gotovo tudi nekoliko, toda naš kmet je bister, da zna pravčasno ločiti ljuliko od pšenice. Nič ne pomaga, pokvarjeno gospodo je še vedno glava bolela, kadarkoli je prihajala med naše ljudstvo s svojimi temnimi željami, in prav nič se ni treba čuditi, da ponekod še danes, v teh težkih dneh, ni sloge in miru. Večni nergači silijo v narod z idejami, ki naroda ne zanimajo, ali so celo proti narodu, radi česar jih lahko imenujemo neprijatelje naroda našega: dobri človek jim ni samo nenaklonjen, temveč jih naravnost mrzi. Naš kmet ne zna sovražiti; kadar pa mrzi, je mržnja potencirana: človeka izbriše iz duše!

Hvala Bogu, imamo tudi dobro »gospodo«. Vsi, ki si prizadevajo, če že ne morejo uspeti, da bi ljudstvu izboljšali položaj, skušajo razumeti njegove potrebe, so doprinesli vsaj svoj delež dobre volje. V pomenu besede pa gospode pri nas niti nimamo. Obleka še ne napravi človeka. Kdor se vede, kakor da je najmanj baronski sin, je v današnjih demokratskih časih smešen, da pride najbolj do »veljavne« pač na maskaradi. Drugače ni mogoče. Zato je obraz naše domovine prav za prav vsaj v jedru kmetijski in delavski. Da nimamo »gospode«, namreč svoje slovenske »gospode« (one tuje rodu in porekla tu ne štejemo!), je razvidno tudi iz dejstva, da v tehle toplih in vročih mesecih pač malokateremu Slovencu ne bo »dano« oditi na »počitnice« — v draga letovišča. Res je, nekateri Slovenci, slovenski šolski ljudje namreč, bodo »počitnice« sicer nastopili, toda kam naj gredo v zakrpani suknji?

Resnica o podtaknjeni „farški gonji“

Kdo in v katerem jeziku naj kočevskim Slovincem bere „bilje“

Prelom med starimi, skrahiranimi idejami, ki so bili čisto samo pretveza za čim krajšo pot k polnim koritom tistim političnim spekulantom, ki so jih s polnimi rokami delili ljudstvu, se nikjer ne pozna tako zelo kakor v narodnostno mešanih krajih, kjer so se zaradi tolikokrat poudarjene »lojalnosti« tujerodcev narodnostne prilike zaostrele do skrajnosti. — Slovenci, pomešani med tujerodce, ki čisto niso niti naši državljani, ali bolje rečeno: tujerodci, pomešani med naš živeli, so pozabili, da so samo gosti slovenskega rodu in so pričeli izlorabljati staro slovensko gostoljubje. Znani so nam slučajji, kako so naši mirni ljudje postali tarča nesramnih napadov in izzivanj tistih renegatov, ki si zaenkrat ne žele ničesar drugega, kakor da bi se pomaknili naša severna meja vsaj do Kolpe. Ti privandraci, ki so s pomočjo tujerodnih plemičev v srednjem veku zasedli zemljo našim prednikom, ki so že stoletja preje krvaveli in umirali zanj, so pričeli pozabljati, da so danes po milosti naše slovenske gostoljubnosti, katero smo jim ob prevatu gentlemensko izkazali, sicer avtohtoni gospodarji koččka slovenske zemlje, še daleč pa ne naši bratje po srcu in duhu. Da so bile naše zavedne sode o njih srčni kulturi in njihovi narodnostni strpnosti pravilne, smo spoznali zavedni Slovenci v narodnostno mešanih krajih šele v dvajsetem letu naše svobode, ko se moramo zaradi neprestanih izzivanj in groženj zatekati po pomoč k našim varnostnim oblastem. Zato nikakor ne razumemo, kako more slovenski dnevnik, ki se ponaša, da se bori za pra-

* **Uredba o silosih.** Pred dnevi je izšla uredba o silosih. Po tej uredbi bo za zgraditev silosov ustanovljena posebna delniška družba s kapitalom 220 milijonov dinarjev.

* **Na Vodnikovem in Vojašniškem trgu** ter v Pristaniški ulici v Mariboru je

drugih poklicih nam ni menda treba še na dolgo razpravljati. Slovenija lahko absorbira še ogromno število intelektualcev.

Morda pa je krivda na tem, ker primanjkuje denarja? Kolikokrat slišimo ta razlog kot »tolažbo« tistim, ki čakajo pred vrati. Na to vprašanje je seveda zelo težko odgovoriti. Takle brezposelnih intelektualcev dobi mnogokrat, če gleda to ali ono, vtis, da je denarja ponekod raje preveč kakor premalo.

Njive čakajo. Sejalci čakajo. Pustite vendar sejalce na njive, da vam jeseni ne bo žal!

Slovenski izobraženec, ki ni zašel po naravni poti udobja in hlastanja za dobro mesto med neprijatelje narodove, živi tesno s svojim ljudstvom, ki ga je s težkimi žulji izsolalo. Slovenski izobraženec, ki ga politične spletke niso pokvarele, da je ostal v svojem bistvu, v duši, mladostno svež in dela zmožen, hodi pravo pot: ramo ob rami korak s svojimi neukimi, preprostimi, toda mladostno čilimi in zdravimi vrstniki lepšim časom nasproti. Za ta korak ni treba bobnečih fraz in parad, ki so v modi povsod, kjer je praznota idej in duš popolna. Ne, ta tihi korak uravnava potreba življenja, ki noče umreti, ki pa tudi ni vajeno kričati. Saj vendar vemo: Tisti, ki so najbolj hvalili in klicali, bodisi posamezniku ali narodu, so se vedno prvi izneverili! Vedno so prvi zapustili vrste naroda in odšli v nasprotni tabor, kjer je sijalo toplo sonce. Zgodilo se je, da se niso samo odstranili, temveč da so tudi pljuvali nazaj! Umrli so, narod je vse takšne pokvarjence preživel! Kdor vsebuje potrebno množino izobrazbe, razume svojo nalogo, zaveda pa se tudi, kje mu je mesto!

Že narava tako uravnava, da izloči iz sebe vse, kar kvari celoto. Narodna skupnost postaja dejstvo. Naj še stvari tako zanikamo, ni in ne bo drugače! Čas zajedalcev in krvososov do zatonil. Zakaj ljudstva dobivajo svojo pravo podobno, in prva pot k tej gradnji je pospešeno izobraževanje.

Zato naj vsakdo pri nas služi utrditvi sloge in miru. Tu bodi stvar šolanih ljudi, da bodo znali svojim mlajšim bratom svetovati, v splošnem pa: da bodo znali neomajno stati na straži!

—a.

vice zavednih Slovencev, napihniti skromno beležko v našem listu o razmerah v Stari cerkvi do gorastasnih trditvev, kakor da gre za nekakšno »farško gonjo«. Po svoji novinarski dolžnosti smo objavili dopis, v katerem se zaveden Slovenec zgraža, da se na narodnostno mešanem ozemlju najdejo naši ljudje, ki v vznešenosti svojih verskih čustev pozabljajo, da so otroci slovenske matere. Za nedejo mašo je šlo in za honorar župniku — tujerodcu. Ali res mislijo tisti zaslepljeni, da Slovenci nimamo po vseh cerkvah istega Boga, kakor v cerkvi, v kateri šolska mladina slovenskih staršev v dvajsetih letih naše svobode še ni imela niti ene slovenske šolske maše? Če so se že odločili, da počaste spomin svojega rojaka s sveto mašo, ali nimajo v bližnjem Kočevju slovenskega duhovnika? Ali ni po Sloveniji vse polno revnih slovenskih duhovnikov, ki bi za denar, prigran z žuljavimi rokami Slovencev, radi čitali sveto mašo v tistem jeziku, za katerega se je boril tisti pokojnik, čigar spomin so hoteli Slovenci počastiti z molitvijo?

To je bil naš namen, ko smo objavili dopis, ob katerega se je spotaknil znani slovenski dnevnik, ki se rad širokousti, da se bori za pravice naših ljudi v narodno mešanih krajih. Namen, prikazati napake, ki se izvajajo, ko nekateri Slovenci pozabljajo, da imamo mi tudi svojo duhovščino, ki bo za denar Slovencev zmerom rada zapela »bilje« v slovenskem jeziku.

Narodna zavednost je tista, ki je v preteklosti pehala v boj za pravice sloven-

ob glavnih tržnih dneh, ob sredah in sobotah, v času od 6. do 10.30 ure prepovedan do nadaljnjega vsak promet z vozili.

* **Na mednarodni obrtni razstavi** v Berlinu je prešla Jugoslavija 2 veliki nagradi in več kolajin in priznanj.

* **Za gradbo naših cest**, ki jo je napovedala vlada oz. njeni posamezni predstavniki na cestnem kongresu v Ljubljani, se, kakor poroča časopisje, zanima zlasti italijanska tvrdka Puricelli, ki je znana kot najboljša italijanska firma za gradnjo betonskih cest. Možno je, da bo ta tvrdka gradila cesto Zagreb—Beograd.

* **V Boko Kotorsko** sta pred dnevi pripuli dve francoski križarki, ki sta bili svečano sprejeti.

* **Nemški upokojenci**, ki prebivajo v naši državi in ki iz Nemčije sprejemajo kopoljnine, iste od slej ne bodo več do-

skih ljudi najboljšo slovensko duhovščino. Naj gospodinje ne pozabijo učiti se pri svojih vzornikih, katerih imena so s svetlimi črkami zapisana v naši narodni zgodovini. Nekaj podtikati našemu listu in dopisniku našega lista iz Stare cerkve, česar nihče ni imel niti v misli, pa je ne samo grdo, ampak škoduje tudi ugledu slovenske narodne zavednosti. Ako se bo v tem pravcu nadaljevala gonja zoper »farško gonjo«, ki je nikjer v »Edinosti« ni, potem ne bo nič čudnega, če se bodo ponavljali podobni primeri, kakor je tisti, ko žena nekega slovenskega šolnika v narodnostno mešanem kraju javno govori okoli: »Hm, koruzo na naši njivi bi bilo treba opleti in okopati. Ampak Slovence ne maram najeti za to delo, če bom najela pa Nemko, me bo pa B. naznanil...«

Tu seveda ni govora o kakšni narodni zavednosti. Tu gre samo še za obsodbo razmer, ki puste, da se takšna narodnostno mlačna družina samopaši v hiši, ki bi morala biti žarišče in ognjišče slovenske prosvete.

O tem raje premisljajte, gospodje pri »Slovincu« in — pometajte raje smeti pred pragom tistih, ki se grejejo na soncu vaših političnih gesel in — izdajajo svoj materin jezik ter pljuvajo nanj. z.

Nemška nacionalna državna cerkev

Švicarska evangelska tiskovna agencija objavlja 23. aprila zanimiv dokument pod naslovom »Veroizpoved narodne državne cerkve Nemčije«. Navajamo nekaj posebno zanimivih mest.

Začne se: »Verujemo v večno veliko narodnosocialistično Nemčijo. Verujemo v narodnosocialistični svetovni nazor, ki se je rodil v času velike borbe nemškega ljudstva z vsemi narodi sveta v čru moža Adolfa Hitlerja. Verujemo, da je vsemogočni Bog vrnil temu v svetovni vojni oslepelemu vojaku, na njegovo prošnjo vid, verujemo, vidimo in doživljamo le v tem možu svojega, nam poslanega odrešenika in vodjo našega nemškega naroda, naše države in našega, s krvjo povezanega ljudstva. Verujemo v njegovo, nam sveto pisano delo: »Mein Kampf«. Zaobljubljamo se, da se bomo po svojih močeh pokoravali vsem njegovim poveljem, ki so zapopadena v tej knjigi...«

Poleg tega ima ta nova cerkev še trideset točk programa. Peta se glasi: »N. N. D. C. (Nemška nacionalna državna cerkev) je odločena, da neizpodbitno z vsemi potrebnimi sredstvi iztrebi v nesrečnem letu 800. importirano, nemškemu ljudstvu vsiljeno, po bistvu in naravi tjo krščansko vero.« Točka 14. zahteva, da »se tisk in zalaganje biblije v mejah Nemčije takoj ustavi«. Točka 19. odpravlja na oltarjih križ. Točka 20. postavlja na oltar »našo najsvetejšo knjigo« »Mein Kampf« in ob njeni levi meči. Mesto krsta, je le »zaobljuba nemštva«. Točka 30. se glasi: »Z dnem, ko se ustanovi N. N. D. C., se morajo v mejah države in kolonij na vseh cerkvah in stolnicah odstraniti krščanski križi in se nadomestiti z edinim nepremagljivim simbolom Nemčije: s kljukastim križem.«

Ob koncu tega dokumenta stoji: »Stetin v letu petem narodnosocialističnega štetja.«

Za sedaj je to menda samo še načrt, ki ima pač še daleč do uresničenja. — Sploh je še marsikaj nejasno. Na primer: kdo bo to cerkev vodil in kako se bo ustanovitev izvedla ali za nabiranjem vernikov, ali pa kar z dekretom. Nas to zelo zanima, kako stališče bo zavzel proti tej cerkvi kardinal Initzer, ali se ji bo takoj pridružil, ali šele pozneje, ali pa se bo moško, kakor še vedno doslej, postavil za pravice krščanstva.

OGLAŠUJTE V »EDINOSTI«!

bivali. Morali se bodo preseliti v Nemčijo ali pa izgube pokojnino.

* **Ogromen požar.** V sredo je došlo pogorela na Viču pri Ljubljani ena največjih slovenskih opekarn. Požar so našle udušiti gasilske čete, pa jim to ni uspelo, ker je bila stavba naenkrat vsa v plamenih. Škoda, ki je krita z zavarovalnino, znaša 3 milijone dinarjev.

* **V Gorizi** je bil pretekli teden sestanek jugoslovanske in italijanske turistične delegacije, ki je razpravljala o zboljšanju tujsko-prometnih zvez.

* **V Ljubljani** bo od 26. do 29. t. m. velik mednarodni katoliški mladinski tabor pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. V okviru tega tabora bo organiziranih več lepih prireditev kulturnega in sportnega značaja ter mednarodnih telovadcev na stadionu v Ljubljani. Za obisk tabora velja polovična voznina na železnici.

Slovenska politična lažimorala

Kdor ti ni všeč, ga opsuji in podtakni „ljudskofrontaštvo“ - Dve stranki z enakim obnašanjem in politično moralo - Pred leti je bilo v modi „punktaštvo“ in pa „državi nevarno elementništvo“, danes je v modi „ljudskofrontaštvo“ - Narod pa pravi: nehajte s slepomišenjem in lažimoralo!

Kakor je bilo pred leti, tako je tudi danes. Naša politična morala se ni niti za las spremenila. Če pišeš in govoriš o perečih gospodarskih in socialnih vprašanjih, ki tarejo narod, te proglasijo za »ljudsko fronto«. Če si resnicoljuben in pošten ter iskren in skušaš v danih razmerah pogumno povedati, kar se sploh da povedati, te opsujejo, da si pristaš »ljudske fronte«. Če se zavzemaš za stvarne ljudske potrebe, si »ljudskofrontaš«. Če pišeš in govoriš o slovenski slogi in edinstvi, si pristaš »ljudske fronte«. Če pišeš o materinski vzgoji, če objavljaš kuhinjske recepte, če poročaš o tržnih cenah, če objavljaš inserate, napoveduješ vreme, svariš, naj ostanejo Pekre naše za večne čase, če objaviš resen narodno obrambni poziv bana g. dr. Natlačena ob priliki otvoritve nove ceste Ložane—Sv. Peter, potem te proglasijo, da si v vsaki vrstici na vseh osmih straneh »ljudska fronta«. In to ti podtaknejo tisti, ki so bridko čutili na svojih ramah politično metodo »punktaštva«, ki so doživeli šenčurske dogodke in še marsikaj, tisti, ki so se dali zapirati zaradi »zelenih kravate« in pa zaradi slovenske zastave. Bogme, saj se ni mogoče načuditi okolnosti, da so pri nas vse politične stranke enakega obnašanja in enake politične morale, čeprav narodu nebasa in svobodo obe-tajo.

Navidezno imamo pri nas dve stranki, v bistvu in kar tiče metod in moralnega obnašanja, pa je le ena! Le akterji so različni. In ti uvajajo pri nas politično modo kakor pariški krojači, kamor Slovenci radi romamo zadnje čase po demokracijo. Pred par leti je bilo pri nas n. pr. v modi »punktaštvo«. Kdor ni volil in mislil takole in ravno takole, brž so ga proglasili »stebri« države za nevarnega »punktaša«. (Kaj je v resnici »punktaš«, ni vedel nihče, kakor tudi danes nihče ne ve, kaj je »ljudska fronta«.) Punktaš si, moraš v luknjo! Pa so sirote romali v keho, kakor naši demokrati v Pariz po demokracijo! A danes? Grom in péklo nad »ljudskofrontaše«! Je li bil oče Slovencev, nepozabni dr. Janez Ev. Krek, kdajkoli v življenju ljudskofrontaš?

Ali njegov najvernejši drug, sivolasi voditelj krščanskih strokovničarjev, Jože Gostičar? Krek ljudskofrontaš? Gostičar ljudskofrontaš? Ali n. pr. celotna Jugoslovanska strokovna zveza, verna izvrševalteljica Krekove oporoče, ljudska fronta? Bežite, bežite, kdo pa trdi tako? Čitaj izvestno časopisje, pa boš sit »slovenske morale«! Ampak moda je takšna! ni n. pr. slovenski Sokoli, skromni ljudje, idealni narodnjaki starega kova, nikogar ogražajoči, najmanj pa seveda — saj imamo vendar oči in ušesa in zdravo pamet in torej nismo bebeci! — sv. Cerkev

i. sl., kako bomo pa nje? Ljudska fronta, kaj pa drugega! Nekdo kritizira, ker se v najtežjih časih, v najbolj lačnih mesecih, podražijo živila — glej ga, ga je že napihnila ljudska fronta — zato tako govori, ne zato, ker je slučajno lačen! Ja, ljudje božji, ali se šalimo? Mar nam je življenje bedasta šala? Ali se norčujemo? Kaj nikdo ne vidi bede, ki se je razlila čez slovenski svet? Ali se bomo slepili do smrti tako, kot da igramo slepe miši? Ali je dostojno kulturnega naroda, ljudstva kmetov, obrtnikov, delavcev, dninarjev, viničarjev, malih uradnikov in slug, fakole večno natolcevanje in pravdanje enkrat s »punktašim, drugič z »ljudskofrontašim, tretjič — bogve, kaj bo v »modi«? Ali res nimajo tisti, ki se delajo »odgovorne« za žitje in bitje ljudstva, bodi na tej ali oni strani, drugega dela in boljše skrbi, kot vohanje za »svetovnim nazorom« svojega bližnjega?

Dokler imamo doma kupe umazanih in nerešenih vprašanj, se ne bomo lovili za tujimi idejami in vzori. Vidimo plodno, sicer težko zemljo in pridno ljudstvo, vemo, da to ljudstvo v svoji svobodni državi še ni zadovoljno. Napraviti to ljudstvo zadovoljno, bodi danes vseh nas, posebnost slovenskih šolancev, sveta naloga! Vsako drugo slepomišenje je otročja igra, zrelega naroda nevredna — to igro treba doigrati! —k.

Priljubljenost dobrih gostilničarjev

Naše gorice vas vabijo v obiem opojnega trsnega cvetja

Imamo svoj prijazen kotiček »Pri lipi«. Ob lepem poletnem vremenu pa počivamo in si preganjamo vroče skrbi rajši pri preprosti, a čedni mizi pod košato lipo pred hišo. Liparjev Jože je včeraj nastavlil nov sod z zlato starino iz Urbanove gorice na Vinskem vrhu. Nam samo pomenljivo namežikne. In že stoji pred nami čedne merice božje kapljice. Molk. Po-božno posrkavanje. Strokovno pokušanje. Spogledovanje. Jože se nam namuzne. Ne da bi nas bilo treba posebej uverjati, vemo, da je to res tisti zlahtni pridelek iz onega leta. Iz tiste blažene Urbanove gorice na Vinskem vrhu. Iz pravega kota poštene kleti dobrega gostilničarja.

Ljubezniva Liparjeva Lenka skrbi za red in snago v kuhinji in točilnici, sploh po vsej hiši in okoli hiše. S cvetočega vrta prinaša gostom dehtečega cvetja na mizo. Pa izjemoma, samo izjemoma tudi za v gumbino. Vedno vedrega obraza, navadno z nazaj zavezano ruto na glavi in belim predpasnikom, se ne smuča okoli gostov. Za to ni časa ne volje. Kar pa Lenka od svojih dobrot nudi gostu, je z ljubeznijo pripravljeno. Zato je tako dobro, okusno, zdravo vse, kar prihaja iz njenih spretnih rok. Povrh pa po zmerni, krščanski ceni.

Krajevne novice, ki te res zanimajo, zveš »Pri lipi«. Nekaj časnikov je tudi pri hiši — različnih smeri — po načelu, da je treba slišati obe plati zvona. Radio tudi lahko suneš in navijaš. Vrste se pomeneš za pomenkom najbolj o gospodarskih in družabnih stvarih domačega kraja. Ni kaka dobra šala vmes. Tudi za-pojemo kakšno narodno, če smo tako bolj sami med seboj, brez resnih poslušalcev. No, brez »visoke politike« vsekdar tudi ne moremo biti. Pa se ljubeznivo zglašijo drugače redkobesedna Liparjeva Lenka z modro besedo: »Ljudje naj bodo res ljudje, ne grda živina! Pa pošteni, pravični, dobri, pa bo vsem boljše!«

Plačamo. Poštena postrežba. Pošten račun. Pošteno račilo. Brez navijanja in privijanja. »Pri lipi« ne nikoli ne zmotijo — sebi v prid. To bi ne prineslo sreče in blagoslova hiši. Gost odhaja zadovoljen in zopet prihaja z veseljem.

Pri Liparjevem ložetu je res dobro biti. Vsi ga imajo radi. V njegovih hišah tudi ni prepečen in prepečen, ne nesporobnih izzivanj in neslanih prerekani. Liparjeva gostilna je preprost, vendar čeden, prikopen dom domače družabnosti, čistega poštenja, toplega gostoljubja. Ni dobre, splošno koristne stvari, ki je Liparjevi ne bi kolikor mogoče podprli. In pri tem levica ne ve, kaj dela desnica.

Takšen je dobri gostilničar: tako rekoč večni dobrotnik posebno domačega kraja in svojih gostov. Dober glas gre v do-veto vas. Dobri gostilničarji so med naj-

bolj priljubljenimi ljudmi na svetu. Tudi tujci jih radi poiščejo.

V boljnih časih je bil slovenski gostilničar reden gost naših goric. Sklepal je toplja prijateljstva s slovenskimi vinarji. Nakupoval je vinske prideleke tako rekoč naravnost od zlahtnih vinske trte kar za celoletno potrebo svoje točilnice. Njegova klet je bila vedno polna dobrega do mačega vinskega duha. On je bil tudi umen kletar, ne samo navaden točilec. Zaupanje med dobrim gostilničarjem in poštenim vinarjem je bilo trdno, prav tako med takim gostilničarjem in njegovimi gosti.

Današnje razmere so tudi za najbolj-šega gostilničarja mnogo bolj težavne. Marsikateri gostilničar se je že odtujil od

Besede in dejanja

Kje smo najraščili

Slovenci se kaj radi ponašamo s tem, da smo — čeprav le najmanjši del nara-da — važen političen steber naše države. Zlasti je naša inteligenca ponosna na to, bodisi v tem ali onem političnem taboru. Ponosni smo tudi na to, da imamo naj-manjši odstotek analfabetov in sorazmerno največ šolane mladine. Razmere same silijo velik del mladine na univerze in strokovne šole. Toda le en del vseh akadem-skih naobražencev pride doma, v ožji do-movini, do kruha. K vzroku se še povrne-mo, istočasno pa priznavamo, da eksportira Slovenija v južne kraje naše države mnogo služkinj, delavcev, obrtniških po-močinikov, natakarjev, gostinskega osebja itd., torej same neakademske poklice. Akademikov pošiljamo leto za letom sorazmerno zelo malo. Smo namreč taki in-tegralisti in unitaristi, torej pri-zniki narodnega in državnega edinstva, da smat-rajo naši mladi ljudje že za kazeno, če bi morali službovati v državni službi, kje na Hrvaškem, a kaj šele v Dalmaciji, Voj-vodini ali Srbiji, da ne govorimo o krajih Južne Srbije. Premestitev v te kraje se ne boji samo starejši uradnik, ki je — reci-mo tako — že malce komoden, t. j. da de-kreta za južne kraje se boje celo tisti mladi akademiki, ki sicer niso odn-ašni zagovarjati državnega in narodnega edinstva. V tem pojavu je zapopadeno nekam-čudno nasprotje med politično izpo-ednjo in med realnim življenjem. Prav lepo je, če hoče Slovenec prebivati in uradovati med svojim ljudstvom, saj je to povsem naravno. Toda višji interesi naroda in dr-žave zahtevajo, da spoznavajo naši ljudje — zlasti mlajša generacija — naselbi-teritorije bratov Hrvatov in Srbov. Slo-venija je danes izrecna domena sloven-skega uradništva. Izjemo tvorita le dve panogi: obmejna policija in carinska služ-

bašnih gor, mladi gostilničarski naraščaj pa skoroda niti ne ve zanje. Prekupčevalstvo z vinom jih odvrča od pobožnega romanja po večno lepim vinskih vr-hih domačih. In od pravega veselja, ki je tam doma. Pravijo, da samo še 10 odstotkov slovenskih gostilničarjev poseša naše gorice zaradi neposrednih nakupov. Torej od več ko 5000 slovenskih vinskih obrtnikov samo še kakih 500. To je žalosten, nezdrav pojav. Obnovite lepo staro navado vsaj tisti, ki ste dobre volje in dovolj potjetni, ter zahajajte prav pridno v poslovne posete k našim poš-tenim vinarjem! Pa ne samo, odnosno šele »pred prvim pretokom«, marveč kakšenkrat tudi med letom, zlasti še med cvetenjem zlahtnih vinske trte, ko so gorice polne opojnega vonja nežnih cvetov. To je baš zdaj.

Naše gorice vas vabijo, da stara poslovnja prijateljstva obnovite in utrdite v vsestransko zadovoljstvo.

Sotiski.

ba. Davkar je — iz povsem umljivih razlogov — Slovenec, na sodiščih najdemo iz-ključno Slovence, pošta in železnica jih ščeta v Dravski banovini 95%, upravna služba v okviru banovine je prav tako samo slovenska.

Naj nikdo ne misli, da je namen teh vrstic opozorilo za izpodiranje sloven-skega uradništva. Razumljivo je, da slo-venska dežela ne more pogrešati velikega dela svojega uradništva kakor tudi ne Hr-vatska hrvatskega in Srbija srbskega. Res pa je, da bi mnogi naši mladi ljudje do-bili več služb onstran Sotle in Kolpe, če bi Slovenci ne vztrajali tako trdovratno pri tem, da mora biti Slovenija rezervi-rana samo za Slovence. Mnogi bratje iz juga, ki so po službeni potrebi službovali v naših krajih, so vzljubili in spoznali naš narod in to nam je bilo pozneje koristno. Prav tako bi ne škodovalo, če bi se naša mlada uradniška generacija privadila na naravno-demokratsko gledanje in mislje-nje srbskega, zlasti šumadijskega seljaka. Marsikak pojav, ki ga poznamo še iz »re-povampirjene« Avstrije, bi potem iz-ginil v naših uradniških vrstah, zlasti pa tista prevelika servilnost navzgor in pre-velika vnama navzdol. Slovenci smo danes geopolitično potisnjeni med dva velika naroda, s katerima smo danes v prijateljskih odnosih, toda ti odnosi, ki bazirajo zgolj na interesih in medsebojnem spošto-vanju, po svoji naravi ne morejo biti več-ni. Lahko se še marsikaj spremeni, med-tem je pa važno, da postane Slovenija vsaj toliko hrvatska in srbska, kakor je slovenska. Le tako bomo lahko ohranili svoje pozicije na Karavankah, v Rakeku in v St. Ilju. Bodimo ponosni, da smo Slovenci, ne pozabimo pa pri svojem slo-venovanju tudi na garancijo našega nar-odnega obstoja: na Jugoslavijo. So stva-ri, v katerih morajo igrati skupni, višji in-teresi prvenstveno vloge. V takih slučajih morajo regionalni interesi nujno stopiti v ozadje.

7 dni po svetu

7 dni svetovne politike

V španskem vprašanju, ki je te dni stopilo zopet v ospredje vsega zanimanja v mednarodni diplomaciji, je nastal izdaten preobrat. Po enoletnem oklevanju so se v londonskem pododboru za nevmne šavanje vse države odločile za končno sprejetje angleškega načrta, za umik ino-zemskih prostovoljcev v Španiji. Angli-ja je zastavila svoj upliv v Parizu, ki je nato izkoristil svoje zveze z Moskvo, na-ker je bil načrt z vsemi glasovi sprejet. Zanj so glasovali tudi zastopniki totalitarnih držav, ker je želja po končni ureditvi španskega vprašanja premagala že vse pomisleke. Ko bosta pristali vladi v Burgosu in Valenciji na izvedbo tega načrta, bodo takoj odposlane tozadevne nevtralne komisije, ki bodo imele nalogo, organizirati umik 200.000 prostovoljcev v obeh taborih. V Londonu računajo, da bi vsa procedura umika ob istočasno poostreni kontroli vseh suhozemskih in pomorskih meja Španije trajala tri mese-ce. Obeem bi skušali doseči po angleški zamisli ustavitve vseh sovražnosti in ob-enem bi sklicali v Londonu mirovno kon-ferenco, ki bi se je udeležile Barcelona, Burgos, Francija, Anglija in Italija, mo-goče tudi Nemčija in Sovjetska Rusija. Medtem pa se na kastelonski fronti vrše neprestano novi boji.

Sandžak Iskenderun

zadeja Franciji težke skrbi, in to tembolj, ker je turška vlada poslala v območje Mersine pet motoriziranih divizij, ki bi v danem slučaju imele vkorakati v ome-njeni sandžak. Spor se je poostрил vsled turško-arabskih nasprotij na dotičnem ozemlju, ker ne manjka pretežno sirijske-ga vpliva, ki ga pa Turčija pod nobenim pogojem noče trpeti. Francija je kot ve-lesila vpregla Društvo narodov, ki je po-slalo v sandžak Iskenderun posebno ko-misijo, ki ji je dodeljen tudi ljubljanski vseučiliški profesor dr. Tomšič. Pred-sednik Kemal Atatürk je obiskal nedavno Mersino, ki ni daleč od sandžaka. To je silno podžgalo turško prebivalstvo, ki želi ureditev celega vprašanja v smislu turških nacionalnih zahtev. Turški pa-rlament se bo v kratkem podal na počitni-ce, iz Ankare pa poročajo, da si je vla-da že zagotovila dalekosežna pooblastila glede ukrepov, ki bodo sledili pravkar iz-vedenemu prelomu med turško vlado in med iskenderunsko volivno komisijo Društva narodov.

Angleško-italijansko

razmerje je še vedno osišče, okrog kate-rega se sučejo še drugi problemi. To razmerje je utemeljeno na pogodbi, ki sta jo Italija in Anglija sklenili 16. aprila 1938. Uveljavljenje te pogodbe je po odvisno od vseh fundamentalnih pogojev: 1. od priznanja Rimskega imperija s strani Anglije, 2. od likvidacije španske-ga vprašanja, t. j. od umika Italijanov iz Španije. Tako Mussolini kakor Cham-berlain si želita uveljavljenje velikonoč-nega pakta, ker je od tega uveljavljenja odvisno tudi vprašanje že načetih itali-jansko-francoskih razgovorov.

Skupina polkovnikov na Poljskem

si je zopet priborila v sejmju močan upliv. Cela Poljska je z veliko napetostjo pričakovala volitev sejmskega maršala odnosno predsednika poljskega parla-menta. Z ogromno večino je bil izvoljen polkovnik Slawek, ki že par let igra ve-liko vlogo v skupini polkovnikov, ki ji pripada tudi zunanji minister polkovnik Beck.

Japonsko-kitajska vojna

bo trajala še zelo dolgo. Kljub povodnjil in izlivom reke Hoangho v veletok jang-ce nadaljujejo Japonci svoje operacije med Tatungom in Ankingom, kjer so zbrali velik del svojega brodogra, da bo-do zamogli lažje izvesti velika izkrcava-nja. Ministrski predsednik, knez Kono-je, je izjavil, da se naj japonski narod pripravi na zelo dolgo vojno, ki bo za-htevala vse finančne sile naroda. Prav tako je novi zunanji minister general Ugaki izjavil, da vlada niti najmanj ne misli napovedati Kitajski vojne, ker bi japonska vlada v tem slučaju nehoti pri-znala veljavnost Briand-Kelloggove po-godbe in pa pogodbe deveterih velesil glede Kitajske. Tako se nadaljuje drama kitajskega naroda, ob enem pa nastane vprašanje, kako dolgo bo mogel japonski narod vzdržati v tej strahoviti borbi za svoj prestiž in končni padec maršala Cangkajška, ki ga hočejo Japonci na vsak način nadomestiti z vlado, ki bo Ja-ponski prijazna.

Letošnja redna skupščina Vinarskega društva za Slovenijo v Mariboru

Prizadevanja za ozdravitev in poživitev društvenega delovanja

Vinarsko društvo za Slovenijo v Mariboru je imelo svoj 11. redni občni zbor v soboto, dne 18. junija t. l., in sicer v Gor. Radgoni. Uredništvo »Edinosti« je zastopal na tem zborovanju pisec tega poročila.

Udeležba je bila iz bližnjih krajev kolikor toliko zadovoljiva, iz bolj oddaljenih vinarskih okolišev pa ne. Tako n. pr. ni bilo iz brežiškega savsko-sotškega kota nikogar. Tudi Bela Krajina ni bila zastopana. Dolenjska je sploh že vsa leta, kar obstoja VD, nekako bolj ob strani. Nekateri starejši Vinarske podružnice so v poslednjih sedmih, osmih letih tako rekoč zaspale. Treba jih je obuditi in oživiti. Potrebne so nove in bolj delavne Vinar. podružnice, ki jih je za enkrat samo kakšnih deset. To ni nič. Vseh društvenikov je — po poročilu predsedstva — zdaj samo okoli tisoč. To je malo za 20 do 30 tisoč vinarjev v Sloveniji.

Skupščina se je vršila tudi letos poročila, kot da bi imela kaj prikrivati. Pa nima. Trajala je do dveh zjutraj. Skoraj do belega dneva. Take nočne seje niso nič kaj prida niti v narodni skupščini. To da narodni poslanci imajo drugače vendar dovolj počitka in spanja, ne pa naši kmečki vinarji. To je treba preurediti. Pomisliti je, da kmet pride na zborovanje s težkega dela, ki ga že zopet čaka, ko se vrne domu. En delavnik na leto — recimo — eno soboto pa more in mora posvetiti važnim stanovskim, gospodarskim in strokovnim zadevam v svoji organizaciji! Saj porabi tuptat marsikakšen lep dan tudi za reči, ki so mnogo manj važne. Tako zborovanje je torej mogoče obaviti n. pr. v soboto popoldne, da ostane še kaka večerna urica za prijateljsko, tovariško kramljanje in za počitek. Na shodu ali kongresu z vinskimi pokušnjami in izleti naslednjega dne ni potem vse tako zaspano.

Občni zbor sam ni nudil nič kaj posebnega novega. Nepotrebna prerokanja o tolmačenju pravil, o volitvah i. dr. so v VD že stara bolezen, ki jo je treba odpraviti. Nobena stanovska, strokovna in gospodarska organizacija ne sme služiti za vprego kakšni politični posebnosti! Samo sama sebi! Kdor dela ali tudi samo misli drugače, je škodljivec ustanove in ne sodi v upravo. Niti v društvo ne! Največja sramota pa je, če kdo skuša člane, odnosno društvenike — no, po svoji potrebi — včasih kar na debelo »fabricirati«. Pa kaj sramota! Greh, greh pred živim Bogom bi vas moral od tega odvračati! Tako je bilo nekdanj v naši Kmetijski družbi in ne sme nikjer več biti.

Sprememba pravil ni vselej važna stvar. Tudi tokrat ni bila. Poznamo združitev z bolj ali manj površnimi pravili, pa dobro delajo. Poznamo pa tudi združitev z zglednimi pravili, pa slabo delajo. Seveda so pravila predpisi, ki jih je treba upoštevati in spoštovati kakor vsak dober zakon. In vedno na dobro obračati. Ljudje so tisti, ki lahko dajo mrtvi črki zdravo življenje, skupnemu delu pravi razmah in dobro smer. Vsem v enako korist.

Zastna pomnožitev odborniških mest je navadno brez prave veljave. Dela itak samo tista dvojica, večši trojica.

Pravila VD so poslabšali — mislimo — že l. 1931. ali 1932. med drugim s spremembo, odnosno z novo določbo da bodi urednik glasila član društvenega odbora. To je bilo pač takrat, ko je nekdo hotel biti obenem tajnik, blagajnik in urednik društvenega glasila tudi v odboru, torej z vsemi temi važnimi, da najvažnejšimi opravili. Tako je, če kdo vse k sebi obrača. V prvi dobi »Naših goric«, to je v letih 1927.—1930. ni bilo tako, a je bilo boljše. Urednik, hkratu upravnik mesečnika namreč ni bil niti ni hotel biti odbornik, sejam pa je lahko prisostvoval s posvetovalnim glasom. Ako so sklepali o kakih posebnostih uredništva, urednik ni bil navzoč. Strogi predsednik VD je, če mu kakšno pisanje v »Naših goricah«, n. pr. o grdih prevarah nekkih naših vinskih izvoznikov v škodo domačega vinogradništva in naše države, ni bilo po volji, urednika lahko pošteno skregal, mu dajal nauke in solil pamet. No, tajništvo, blagajništvo in uredništvo naj res ne bodo v nobenem primeru, ko pravimo, v eni osebi, v eni roki! Baš tu je največ dela. Pametna delitev dela vodi dobre uspehe. Službujoči javni uradnik pa se sploh težko uveljavlja v borbeni organizaciji. Posebno dandanes ji lahko več škodi nego koristi.

Izvoljeni so bili:
1. Za predsednika Ivan Šerbinček, posestnik v Vrtilcah pri Svečini, za podpredsednika pa Leopold Habjanič, upra-

vitelj škofijskih veleposestev v Betnavi pri Mariboru.

2. Za odbornike: Konrad Pečovnik, strokovni učitelj vinarske in sadjarske šole v Mariboru; Ivan Strašek, upravitelj banovinske graščine v Svečini; Ignac Lipovec, posestnik v Ljutomeru; Jože Bratuša, posest. v Ljutomeru; Martin Munda, predsednik vinarske zadruge v Ormožu; Franc Kerin, posestnik v Sv. Križu pri Kostanjevici; Franc Brulc, posestnik v Stopičah pri Novem mestu; Žan Žerden, posestnik v Dolnji Lendavi; Franc Prelog, posestnik v Sv. Marjeti pri Moškonjcih; Franc Novak, upravnik banovinske trsnice in drevesnice na Kapeli pri Slatini Radencih; Anton Bajuk, posest. v Draščih pri Metliki; Lojze Zorenč, posestnik v Sv. Petru pod Sv. gorami.

3. Za preglednika računov: Franjo

Vojsk, kletarski nadzornik v Mariboru, in Janko Šmarčan, upravitelj veleposestva admonts a amostana v Jarenini.

Da so izvolili tudi take, ki niso bili navzoči, ni prav.

Drugega dne, v nedeljo so pokušali odbrana vina iz gornjeradgonskega vinarskega okoliša. Vinska pokušnja je silajno uspela. Čas za vinarski shod (kongres) z važnimi strokovnimi predavanji je bil prepričljivo odmerjen. Sklepe (resolucije) vinarskega zbora priobčimo po možnosti prihodnjič in jih bomo o priložnosti tudi ocenili. S poučnim izletom udeležencev h Kapeli pri Slatini Radencih je bila letošnja vinarska prireditev zaključena. Skupščina VD z vinarskim shodom bo prihodnje leto v Smarju pri Jelšah.

Andrej Žmavc.

Različna merila zoražanja

Od časa do časa v Rusiji obsodijo koga na smrt. Pri nas, in seveda povsod v »lemeniti« Evropi se zgražamo nad tem. Res je, vsaka usmrtitev človeka, posebno pa usmrtitev radi političnih »deliktov«, vsega obsojanja vredna in je tudi vredna zgražanja kulturnega človeka. Saj je udarec v obraz vsaki človečanski misli! Gotovo ga ni človeka (in to mislimo zares človeka!), ki ga takšne stvari ne bi bolele. Toda, čudno pa se človeku le zdi, ki opazuje in zasleduje to »zgražanje«, da ga krojijo le po enem merilu. Pretekli teden so v Nemčiji radi »veleizdaje« usmrtili štiri ljudi. Tri reveži gotovo niso imeli na vesti drugega delikta, kot kak politični »zločin«. Zanimivo, da o kakem zgražanju nikjer nismo zasledili niti toliko, kolikor je črna za nohtom.

Evropa se še vedno rada kiti s krščanstvom. Ali ni sramota, da ta »krščanska« Evropa dopusti strašno klanje ljudi v Španiji in bombardovanje nad nezadržanimi okraji in ljudmi, radi katerih poginjajo nedolžni otroci in nemočne žene? Zgodovina bo z grozo pisala o letih 1936., 1937., 1938. — a kaj to pomaga? Koliko nedolžnih žrtev — in zakaj?

Stalno, vsak dan, za zajtrk, za kosilo, za večerjo, bi se morala zgražati Evropa nad ubijalci otrok in žen, pa bodi kjer koli!

Nova vrsta križark

Te dni smo čitali, da je umrl izumitelj križark, ki so se ljudem na moč priljubile. Saj pa je tudi res zabavno, iz drobnih, zagonetnih namigavanj doganjati prave besede ter jih po določenih zahtevah med seboj »križati«. Pri tem preizkušaj svojo duhovitost, obenem pa se varujš pregrešnih misli, ki še celo pravičnika sedemkrat na dan napadejo. Zato je vse hvale vredno, da je tudi oblast uvedla

Dopiši „Edinosti“

Sevnica ob Savi

Velike sokolske svečanosti se vršijo v nedeljo 26. t. m. v Sevnici. Domače sokolsko društvo slavi ta dan tridesetletnico svojega obstoja in razvije ob te priložnosti svoj članski prapor, kateremu kumuje Ni. Vel. Kralj Peter II. Na javnem nasotpu ki bo ob tej priložnosti nastopil tudi oddelek vojaštva z novimi vajami v bojni opremi s puško. Društvo Sevnica je čeprav malo med najagilnejšimi v Posavju, ima največji odstotek telovadskih v Celjski župi. svoj dom, dilet. in lutkovni oder, orkester, tamburaše in kino. Pri raznih meddruštvenih in župnih tekmah zaseda najboljša mesta. Društvo Celjske župe bodo v velikem številu posetila svojo marljivo poednico tudi od drugod pridejo številna zastopstva s prapori.

Polovična vožnja je odobrena vsem udeležencem sokolske proslave v Sevnici in velja od 24. do vklj. 28. t. m. tako da kupijo udeleženci na odhodni postaji žel. legit K 13 in celo karto, ki jim s potrdilom o udeležbi velja tudi za povratek. Oni, ki posetijo proslavo samo v nedeljo, naj se radi enostavnosti poslužijo nedeljske karte.

Marenberg

V nedeljo, 26. t. m. priredi marenberški Sokol ljudsko igro Josipa Jurčiča »Deseti brat«. Igrali bodo na prostem. Čisti dobiček je namenjen gradnji sokolskega doma v Marenbergu. Po igri z začetkom ob pol 4. uri pop. bo prosta zabava. Marenberžani pričakujejo, da se bodo Mariborčani tej njihovi kulturni prireditvi odzvali v čim večjem številu.

Vojnik

Tako krasnega kmetjsko-mladinskega praznika še niso videli vojniki, kot je bil v

križanke nove vrste. Samo razgrni kak preklicani časnik! Kakor vojska Kralja Matjaža so v bojnem redu postavljene črke v besede in iz teh edinic vedno večje enote, pripravljene, da zdaj in zdaj udarijo na sovražnika. Toda glej, tamle je žalostna slika izgubljene bitke! Slutiš vso tragiko: nič hudega v srcu je šla brezskrbna četica svojo pot, pa pridrvi sovražni rdeči tank in jo neusmiljeno pomandira, da se samo še spretnemu kirurgu posreči iz raztresenih in okrnjenih udov sestaviti s pomočjo primernih protez medlo sliko nekdanje integritete. Če ti je dolgčas, poskusi se tudi ti na teh novih križankah. Če si dovolj domiseln, boš iz raznih torzov in drugih okolnosti dognal identiteto padlih junakov in čudil se boš, koliko nedolžnih žrtev je med njimi!

Naše tržišče in cene

Les. Na lesnem tržišču doslej ni mogoče zabeležiti kake znatnejše izpremembe. Za glavne vrste lesa je še vedno zastoj. Priključitev Avstrije k Nemčiji doslej še ni prinesla obetanih možnosti za izvoz našega lesa.

Živina. Cene živine se že delj časa gibljejo na isti višini. Kupčija je povprečna. Pri nakupu živine za zakol delajo precejšnje konkurenco hrastovski živinorejci, ki so tozadevno organizirani. Povprečno se na sejmih gibljejo cene naslednje: voli od 3.50 do 6. din za kg, še boljše ceno imajo plemenski voli, molzne krave 4—5, klavne krave 3.75—5, plemenske krave 3.50—4.50, telice 3.50—5.50, mlada živina 4—6, teleta 5—6—50 din. Svinje. Mnogo boljše je kupčija s svinjami. Cene so zelo trdne in tudi povpraševanje je večje. Povprečne cene: 5—6 tednov stari prašički 90—115 din, 7—9 tednov stari 120—150, 305 mesecev stari 170—240 din, 6—10 mesecev 260—500 din komad, špeharji do 10.50 din kg, pršutarji 8—9 din, debele svinje po 8.50, plemenske 6—8 din.

Kože. Svinjske surove po 6—8 din, goveje 10—12 in telečje 12—14 din.

Slama in slama. Cene sena polagoma popuščajo in se gibljejo za 100 kg od 45—60 din, slama pa 25—35 din.

ga, pričakujemo pa tudi, da prosv. oblasti ne bo brigalo, zakaj se nekateri učenci niso odzvali vabilu in zakaj tudi vse učiteljstvo ni bilo zbrano ob določenem času v šoli. Prepričani smo, da ta odlok ne izhaja od prosv. oblasti, kdor pa je priče lto čudno navado vpeljovati, naj bo uverjen, da vse ev. pri-tožbe, čem niso šolarji polnoštevilno prišli k cepljenju, gotovo ne bodo imele zaželjenega uspeha.

Napravitelje konec izzivanja! Pri nas je bila doslej navada, da smo šli po deveti uri zvečer mirno k počitku, ker se je z mrakom ne-regulirani trg sredi vasi povsem izpraznil. Odkar pa so se povrnil iz Novega Vrbsa nemški dijaki, ki tamakj študirajo v nemški učiteljski šoli ter se pripravljajo za vzvišen poklic vzgojiteljev, je šel mir rakom žvižgat. Na tem mestu smo že često poudarili, kako je prišel po zadnjih znanih zunanjepolitičnih dogodkih pri nas nekaterim »lojalnim« kočevskim Nemcem raste greben. Tudi imenovani študenti nečesto izostati. Sleherni večer se zbirajo pod lipami sredi trga z violino in kitaro — in prične se divji drendaj. Petje nemških pesmi in soldaških popevčic se proti deseti uri izprevrže v pravcato divje tuljenje. Da je kraval še večji, prično nepridipravi in bodoči vzgojitelji glasno vriskati in kričati, da prebivalci, ki si žele po celodnevem delu počitka, nimajo miru. Po polenajsti ali tudi enajsti uri se utrujeni kričači odpravijo spat. Toda tudi pot domov je spremljana z divjimi in huronskimi vzkliki. V ta divji spektakel posežejo še psi — in zbogom mirni počitek! Ali moramo Slovenci zares prenašati ta izzivanja negodnih? Ali se ne zavedajo, da so odgovorni za kajenje nočnega miru tudi našim varnostnim oblastem? Prosimo orožnike iz Kočevja naj nas kakšen večer posetijo, da se bodo sami prepričali!

Haidina

Manifestacija kmetjske misli na Bregu pri Ptuj. Društvo kmetjskih fantov in deklet v Hajdini je priredilo v nedeljo dne 12. junija t. l. Kmetjski praznik združen s tekmo koscev in kolesarsko dirko. Ta prireditev, katere prireditelji s osami naši kmetjski fantje in dekleta, je bila ponovna manifestacija kmetjske misli v našem kraju. Že v prvih popoldanskih urah so se začeli zbirati ljudje na zbirališču, kjer si je formirala pestra povorka, v kateri so tovariši iz Skok ponosno korakali s svojim zelenim praporom. Na tekmovališču je sprejela zmagovalno korakajočo povorko številna množica občinstva, iz katere so se silili razni pritrjavali in živjo vzkliki. Z govorniškega odra, ki je bil okrašen z zelenjem in na katerem je vibrala državna trobojnica in zastava z zeleno štiri-persno deteljico je tov. Neubauer Aloiz v imenu našega društva pozdravil občinstvo, predsednika »Zveze« in »Pododbora«, kakor tudi vsa zastopana tovariška društva. Za njim je predsednik »Pododbora« tov. Tomazič Joško v prisrčnem pozdravu na navzoče posebno na tovariše in tovarišice želel društvu pri delovanju za povzdigo naše vasi najboljših uspehov. Predsednik »Zveze« tovariš Kronovšek Ivan je s svojim krepkim govorom orisal pomen in cilje društva kmetjskih fantov in deklet. Kakor že med govorom, tako je bil tudi ob koncu deležen navdušenega priznanja.

Po končanem govoru je godba zaigrala državno himno, nakar je sledila tekma koscev, v kateri je dosegel prvo mesto tov. Golob Janez iz Hajdine in drugo tov. Filipič L. od Sv. Lovrenca v Slov. gor. — Pri kolesarski dirki je dosegel prvo mesto tov. Meznarič Stanko iz Hajdine. Vsem tovarišem tekmovalcem so se razdelile lepe praktične nagrade.

Vkljub težkim razmeram v katerih društvo deluje, smo ponovno pokazali javnosti, da se kmetjska mladina zaveda poslanstva današnjih dni in da naše vrste postajajo vedno jače in da dobivajo naša društva med prebivalstvom vedno večje simpatije. Vsem prijateljem, kakor tudi sosednjim tovariškim društvom, ki so na kateri koli način pripomogli k tako sijajnemu uspehu se tem potom najlepše zahvaljujemo.

Prostovoljna gasilna četa v Hajdini vabi vse prijatelje in dobrotnike gasilstva na veliko tombolo, katero priredi v nedeljo dne 3. julija t. l. popoldne na Bregu pri Ptuj. Glavni dobitki so: 5 dvokoles in 5 drugih krasnih tombol ter še nad 300 raznih lepih dobitkov. Vabimo vse od blizu in daleč! — Išče te sreča, um ti je dan, našel jo boš ak' nisi zaspan!

Radeče pri Zid. mostu

Gradbeno gibanje. V Radečah se je v naslednjem času zelo veliko zidalo. Poleg šole ponosno stoji nov Sokolski dom, ki je dograjen samo na surovo. Manjka mu še ometa in ureditev v notranjosti. Levo od šole dokončuje svojo vilo zidarsko pomočnik g. Ludvik Sotler, v kateri pa že stanuje ena stranka. Lično hišo pa zidajo na poti iz Radeč proti samostanu, ki je last železničarja g. Klinkarja. Godbeni dom je že tudi dovršen. Dne 3. julija t. l. bo blagoslovljen, kumica mu bo ga. Polančeva, sopraga radeškega industrijalca. Mizarski mojster gosp. Vrankar Viktor je pravkar dovršil svojo lično hišo. Tovarna »Peta« je izvršila velika popravila in dala poslopje lično prepleksati. Čevljarji mojster Titovšek zida lepo hišico nad tovarno »Peto«. Gostilničar Stiglic tudi že dovršuje svojo moderno gostilno. Kakor vidimo se v Radečah zida na veliko. Preuredilo se bo še marsikaj. Umestno bi bilo, da bi se pričelo tudi s prepotrebni javnimi deli, med katere spada med drugim preložitve avtomobilske ceste tik za Kavo. Kakor doznavamo, se je o tem v poslednjem času

veliko razpravljalo in so baje napravljene že tozadevni načrti. Nujno potrebno bi bilo razširiti cesto v širini Stigličeve nove in moderne gostilne, popraviti cesto od občinske risarne do pokopališča, ker visi do sedaj baš v obratni smeri, ograditi cesto ali jo zasadi z živo mejo pri novo napravljene skarpni med Zid. mostom in St. Petrom pri Radečah. Nujno potrebna je ograditev »Didelovega grabna«, kjer je silno oster ovinek. Tu pada cesta v osem metrov globok prepad. Omenjeni ovinek bi bilo treba izravnati. Baš na tem mestu se je zgodila zaradi ostrega ovinka ponovna avtomobilska nesreča. Tudi cesta pri »Drči« na Vrhovem je potrebna ograja, kjer pada po strmem bregu v Savo. Sicer so postavljene štirje belo kleskani konfini, toda to ne zadošča za sodoben varen promet. Kaj pa cesta na Brunk? O tej se je že mnogo govorilo in napisalo, pa smo ostali še vedno pri stari. Na mostu čez Savo v Radečah bi bilo potrebno izmenjati precej prago, ker je promet zaradi precejšnjih udrtin močno oviran.

Hrastnik

Velikašna proslava 30 letnice Sokolskega društva v Hrastniku. Po zaslugi naših prednikov, ki so kljub nasilnemu barbarstvu tujeja jarma vsejali pred 30 leti pri nas sokolsko misel, je naše Sokolsko društvo na binkoštno nedeljo imelo nad vse velikašno sokolsko proslavo 30 letnice obstoja svojega društva. S proslavo 30 letnice je bilo zvezano odkritje spominske plošče blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedini-telju, razvite prapora in javni nastop.

Na slavnostni dan je pri jutranjih vlakih naše Sokolstvo in občinstvo s sokolsko godbo na čelu navdušeno sprejelo dobro došlo goste. Nato se je formirala velikašna povorka, kateri se je pridružil vojaštvo iz Celja, vojaška godba iz Ljubljane, četniki, veliko število Sokolstva in ogromna množica občinstva. Za veliko državno trobojko, katere je ponosno plapolala na čelu, je vozilo 35 kolesarjev tovarišev mladine iz Celja. Za tem vojaška godba iz Ljubljane, četa vojakov iz Celja s svojo polkovno zastavo, četniki in Sokolstvo; povorko pa je zaključila velika množica občinstva.

Po končani povorki je bilo pred Sokolskim domo odkritje spominske plošče kralju Mučniku in razvite članskega prapora, ki mu je kumoval po svojem zastopniku generalštabnem polkovniku g. Dragoljub M. Mihajloviču Nj. Vel. kralj Peter II.

Sledil je govor vzgojitelja blagopokojnega kralja Aleksandra I. prof. vojne akademije g. Mile Pavloviča, ki se je v svojem govoru spomnil dela velikih herojev kralja Petra I. Osvoboditelja in njegovega velikega sina, ki je postal žrtev za delo vseh Jugoslovancev.

Popoldne pa se je razvil pri Rožu javni nastop vsega Sokolstva; po nastopu pa je bila velika narodna veselica.

Radeče

Gostovanje mariborske drame. Preteklo soboto je gostovala pri nas mariborska drama v dvorani tukajšnjega Sokolskega društva, ki je pod vodstvom Siškarija g. Jožeta Koviča igrala komedijo v treh dejanjih »Dva ducata rdečih rož«, katero je spisal Aldo Benedetto, zrežiral pa g. Kovič. Dvorana je bila nabito polna poslušalcev, ki se je iz srca nasmejala komičnim in duhovitim zapletljivim igrin in genialnem nastrojenju gledaliških igralcev, zlasti g. Koviču, ki je venomer zbujal salve smeha. Želimo si še več takih iger.

Bilo srečno. Pretekli teden se je poročila absolvirana filozofka gđ. Marija Milerjeva iz Radeč z inž. Cernigojem Adolfom, zaposlenim v Ljubljani, doma z Goriškega. Želimo jima obilo božjega blagoslova!

Zakrament sv. birme je preleto preteklo nedeljo v Radečah nad 500 otrok. V soboto se je vršil sprejem cerkvenega dostojanstvenika, katerega so pozdravili šolski otroci ter zastopniki raznih društev in korporacij. Nato je bila kanonična vizitacija.

Se o preložitvi ceste Rimske toplice - Šmarjeta. Nedavno smo poročali, da je bila 28. maja komisijska prodaja zemljišč po katerih naj bi potekala nova zgradnja, odnosno preložena cesta Rimske toplice - Šmarjeta. Nekateri posestniki še niso sklenili tozadevnega sporazuma, dočim so je delo na odredbo kr. banske uprave že pričelo v svoji reži. Katerega vodi posebni režijski odbor. Z delom so pričeli na odcepku poleg šole v Šmarjeti, pa tudi drugje. Zeleti bi bilo, da bi lastniki zemljišč ne delali ovir in bi šli kr. banski upravi tozadevno na roko. Imenovana preložena cesta bo velikega pomena za razvoj tujskega prometa v Rimskih toplicah in v Laškem.

Rogaška Slatina

Vidovdanske akademije priredi Sokolsko društvo v Rogaški Slatini v reprezentančni dvorani Zdraviliškega doma v torek, na Vidov dan 28. junija t. l. ob 8. uri zvečer. Na sporedu: govor, telovadba vseh oddelkov, pevške in koncertne točke i. dr. Vstopnine ni, dobrodošli pa dobrovoljni prispevki!

Poslednja pot Franca Slatinška. V petek dne 17. t. m. zvečer je po dolgem trpljenju zatisnil oči eden najbolj značilnih borec za delavske pravice, steklobrusec g. Fran Slatinšek. Doma je bil od Sv. Stefana v Šmarškem srezu. V rani mladosti je odšel od doma za kruhom, ustavil se je v Zagorju, kjer je postal steklobrusec, leta 1927. pa, ko se je v Zagorju obrat steklarne ustavil, je bil prestavljen v našo lepo Rog. Slatino, kjer ga je doletela tudi smrt. Pokojnik je bil sin zelene Stajerske, v mladosti ga je potj za kruhom gnala daleč od doma zadnji njegov dom pri Sv. Trojici nad Rog. Slatino je pa vrnil pokojnika v naročje stajerske zemlje.

Kulturna obzornica

Ob prvi reprezentativni slovenski razstavi likovnih umetnikov v Mariboru

(Konec)

Svetopisemski motiv je skušala zajeti s lhoteno priprostostjo. Izmed krajinarjev te generacije je ostal geslom te struje morda še najbolj zvest Pavlovce, ki je razstavil nekaj močno osebno doživljenih pokrajin. Njegov »Martuljek-Špič« s svojimi ostrimi konturami skal nam brezobzirno predoči kos neizprosne naravne borbe brez sentimentalnih romantičnih primesi. Tudi Zupanova pokrajina nam kaže še mnogo ekspresionistične izmučenosti, čeprav se mu pozna šola pri naših impresionistih. Daleč od ekspresionistov je že G. A. Kos, ki se je razvil v slikarja močnih, stihih barv. Njegovo suvereno obvladovanje slikarskih vrednot, ki jih imajo posamezne barve mu omogoča take efekte kakor so svetlobni kontrasti v »Gorenjski vasi«. Posebno pot je šel Jakac, klasik slovenskega pastela. Njegove pokrajine izražajo nedosežno čustveno ubranost. Slovenci nimamo slikarja, ki bi s tako tehniko in rutino obvladal vsa razpoloženja od sonca nad vasjo do trenutka ko se vaški zvonik še zadnjič zasveti v žarkih zahajajočega sonca. Tudi oba portreta dokazujeta mojstrsko obvladovanje risarskih sredstev. K ekspresionistom bi mogli pristeti še Vavpotiča B., ki je razstavil dva dokaj dekorativna akvarela.

Izven ekspresionističnega kroga so rasli slikarji Kos I., Jirak, Košir, Modic, Sirk in Peteln. — I. Kos, ki je razstavil dve pokrajini in dva oziroma tri portrete. V pokrajinah se nam kaže kot nežen, močno čustven slikar realistične smeri. V njegovem olju »Mesto spomladin«, ki ga, človek bi dejal, obkroža slikarjevo čustvo, je zanimiva temna silueta voznika, ki siloma trga skoro sladko razpoloženje z rezkim diskordom. Morda je v tem nekaj sorodnosti z Miheličevim socialnim realizmom... — Na čudovit način je izrazil Jirak predpmladno razpoloženje v olju »Most čez Vipavo«. Tudi v njem je mnogo zdravega realističnega čuta. Košir nam je s temi olji znova pokazal, da je mojster vodnih refleksov. »Pesnika jezov« bi ga mogli imenovati. — Sirk je temperamenten marinist in spreten opisovalec naših južnih slikovitosti v akvarelu. Modic in Peteln sta čustvena, precej subtilna krajinarja.

Poseben prostor na razstavišču so si zagotovili »Neodvisni«, h katerim se prištevajo: Mihelič, Pregelj, Didek, Kregar, Sedej in Mušič. Najizrazitejši med njimi je Mihelič. Upravičeno so ga primerjali z Brueghelom. Čeprav je njegov način pripovedujoč, mu je treba vsekakor priznati tudi nekaj zgolj formalnih vrlin: jasna risba, ki jo je bil prinesel iz grafike in čiste barve, ki pa so samo zaradi predmetov tu. Miheličeva velika moč je v njegovi priprostosti, ki brez patosa prepričuje. — Nekaj priprostega je tudi v Sedejevih figurativnih kompozicijah, v »Počitku v gozdu« je enotnost človeka in narave z motnimi zastrtimi barvnimi toni učinkovito podčrtana. — Najtemperamentnejši med njimi je Didek, posebno v svojih nemirnih »Vrbah«. V njegovi pokrajini je močan realizem. Pregelj in Mušič sta kolorista. Za nju je pomembna samo barva. Mušič je razstavil nekaj zanimivih gvašev, pri katerih se je posluževal drzne, človek bi dejal van Goghovske barvne tehnike, samo v bledejših in rahlejših barvnih tonih. Poleg tega je razstavil skoro naturalistično zvest portret, ki pa bi mogel biti psihološko bolj podprt. — Kregar se proglašja za surrealista. Njegov »Prebujajoči se fantom« ima dokaj ubrane barve. Da bi ga tudi vsebinsko razumeli pa menda nima interesa...

Med najmlajšimi je po slogu morda Miheliču najsorodnejši Klemenčič, o katerem smo pred kratkim na tem mestu že poročali. Razstavil je nekaj prav posebnih grafik. Kavčič in Karel Jakob sta realista, ki mnogo obetata. V Kavčičevem »Sedečem starcu« je nekaj, kar nas spominja na Kosovega (Ivan) »Človeka s ceste«, samo da je Kavčič neprimereno trši. Stupica je razstavil dve tihožitji, en zanimiv portret in učinkovit izsek iz velemesta »Cerkev sv. Blaža«. Remčeva imponira s svojimi drznimi nasičenimi barvami.

Nadalje so razstavili še: Klein, Slovnik, Hudočkin (»Avtoportret«, fresko) in Kralj M. (nekam srčkano kolor. risbo na svili »Otok s hrtom«).

Posebno pomembna je razstava po izredno bogatem izboru kipov, ki predstavljajo pač vse struje v današnjem slovenskem kiparstvu.

Dolinar in Napotnik sta impresionista. Dolinar je poet. Ze naslov »Večerna pesem« nas spravlja v lirčno razpoloženje. Kip, ki je komponiran v nekakem romboidu diha sproščenost in vedrost. Napotnik dela v lesu. Njegovi kipi so izredno slikoviti, polni nemirnih linij in kontur.

Izmed ekspresionistov je tudi tu Kralj T. najbolj zvest programu. Kretanje so močno razgibane in polne silovite izraznosti. Laboda ima veliko patosa (»Bolečina«). Monumentalnost njegovega »Človeka-robot« je prisiljena in neresnična. Kos Tine nam je pokazal v »Vasovanju« mnogo vedrega optimizma. Njegova »Delavska mati« je zato tem bolj mračna in nas spominja grafike Kollwitzove. Pirnatov »Gorki« je priprost in enostaven, pravi proletarec. — Največ izmed kiparjev je razstavil Goršec. Njegove figure so statične in težke, posebno »Delavka« in zanimivo v obliki andrejevega križa komponirani »Kovač«. Pri »Plesnem djetu obeh Mlakarjevih« je dosegel precejšnjo lahkoto in sproščenost, čeprav mu te vrste razpoloženja ne ležijo.

Med mlajšimi sta najmočnejša oba Kalina. Dočim je B. Kalin ves mehak in gladek je Z. Kalin trši in odločnejši. Posebno jasna nam postane razlika med njima, če primerjamo obe najimpozantnejši figuri na razstavi; B. Kalina »Ženski akt« in Z. Kalina »Moški torzo«. Že izbira ju označuje. In izvedba! »Ženski akt« vpliva kljub velikim dimenzijam lahko, človek bi dejal graciozno in radi drže nog skoro nekoliko nemirno. »Moški torzo« je trden, stoji kakor ukopan (z namenoma povdarenimi velikimi stopali). Ves kip diha mirno samozavestno moč. V sličnem razmerju sta tudi portreta B. Kalina »Portret arh. Glanza« in Z. Kalina »Portret slikarja Didka«.

Putrih je razstavil tri portrete. Zanimiva pri njih je neka tipizacija, ki mu dovoljuje, da izraža na pr. »Pomlad« s portretom.

Razen teh so razstavili še nekaj manjših del: Gašparc (zanimiv in močno razgiban kipec »Janeza Krstnika«), Smerdu (umirjeno »Ženo z zrcalom«), Hudočkin (renesančen »Portret hčerke Alenčice«) in Pajničeva (»Glavica« v žgani glini).

Če skušamo ob koncu resimirati, moramo podčrtati, da nam je ta razstava pokazala nekaj del starejših umetnikov, ki jih je drugače težko videti na razstavah (Veseli, Sterni, Tratnik in dr.). Poseben pomen pa ima ta razstava radi nastopa najmlajših, ki so se častno postavili (Kavčič, Karel Jakob, Stupica, Remčeva in dr. Razen tega so nekateri slikarji pokazali zanimiv napredek v slogu (kolorizem Mušičevega tipa in socialni realizem Miheliča in mladih).

SEJMI

- 27. junija: Radeče pri Zidanem mostu, Središču.
- 28. junija: Smartno pri Litiji, Metliki, Ormožu, Mariboru, Dol. Lendavi.
- 29. junija: Celju, Ptuiju.
- 30. junija: Mala gora pri Kočevju, Mirni peki, Mozeljju, Rakek, Zagorju ob Savi, G. Radgoni, Turnišču.
- 2. julija: Brežicah, Celju, Trbovljah, Kočevski Reki, St. Gotardu, Petrovčah, St. Ilj pod Turjakom, Tinsko, Križevcih, Rakičanah.

RADIO LJUBLJANA

Nedelja, 26. junija: Vesel nedeljski pozdrav (plošče) — 8.15: Kvartet mandolin (A. Samarin) — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 10.15: Verski govor (msgr. V. Steska) — 10.30: Slovenski plesi (plošče) — 11.00: Prenos otvoritve jubilejne razstave Prosvetne zveze — 11.30: Otroška ura (Tetka Marička) — 12.00: Narodne ob spremljevanju Kmeč. tria, poje gđ. S. Sorenčanova — 13.00: Napovedi — 13.20: Za kratek čas (Igra Radijski orkester) — 16.00: Sprejem gostov iz Čehoslovaške (prenos s kolodvora) — 16.30: Češka lahka oglasba (plošče) — 17.00: Kinet. ura: O vzreji mlade živine (g. Janez Zobec) — 17.30: Slov. narodne s sprem. harmonike — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nač. ura: Naša trgovska mornarica in naša pom. politik (V. Cerič, dir. (Zgb.) — 19.50: Smetana: Libuš, uvertura (plošče). — 20.00: Vesel domač večer. — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Bodimo danes dobre volje (plošče).

Ponedeljek, 27. junija: 12.00: Glasb. slike (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Sramel kvartet — Štirje fantje. — 14.00: Napovedi — 18.00: Pester spored Radijskega orkestra — 18.40: Ljubljanski St. Jakob od Valvazorja do Plečnika II. d. (g. dr. J. Rus) — 19.00: Napovedi, po-

Marmelade in želeji

10 MINUTAH

Opekta

Navaden zavojček za približno 1 kg marmelade, cena Din 4.—

ročila — 19.30: Nač. ura: Velikokikindška okolica (dr. D. Nikoljič). — 19.50: Zapimivost — 20.00: Koncert. Sodeluje: pevski zbor Glasbene Maticе (dirig. Mirko Polič), ojačeni Radijski orkester (d. D. M. Sijanec) in prof. K. Rupel (kot solist) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Koncert lahke glasbe (Rad. ork.)

Torek, 28. junija, 9.00: Šolska ura: Vidovdanska proslava — 9.30: Prenos iz Mariborskega — blagoslovitev zastave VDK — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolice (oddaja prekinitvena od 10.30—12.) — 12.00: Tri srca — ena pesem: Jugoslavija! (koncert R. ork. — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Iz naše domovine (plošče) — 18.00: Prenos slav. akademije Prosvetne zveze iz vel. dvorane Uniona — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nač. ura: Naše pomorsko ribarstvo in njegova ekonomska važnost (A. Plančič) — 19.50: A. Dvorak: Iz novega sveta — 20.30: Prenos govorov z akademije Čehoslovakov (iz op. gled.) — 21.15: Repor-taža baklade (prenos z banske palače) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Jugosl. narodne pesmi in plesi (koncert Rad. ork.)

Sreda, 29. junija 8.30: Reportaža jubilejnega spreveda — 9.30: Vesel jutranji koncert (Radijski orkester) — 10.30: Prenos službe božje s Stadionu, nato govori — 12.: Slovenski vokalni kvintet — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koračnice, valčki in polke (plošče) — 15.: Reportaža javnega nastopa na Stadionu vmes duet bratov Golobov na plošče — 18.30: Zborovski koncert — 19.00: Napovedi, poroč. Adamič: Mrzel veter — 19.30: Nač. ura: Pomorska ideologija in vojna mornarica (N. Stankovič) — 19.30: Sorokin: Ruski potpuri (zbor ural. kozakov, plošče) — 20.00: V. Parmov večer. Sodeluje: g. J. Gostič, prof. M. Lipovšek (spremljava) in Rad. orkester. — 21.30: Čajkovskij: Koncert za violino z orkestrom op. 35 (Bronislav Huberman in vel. sinf. ork. plošče) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Kvartet mandolina (M. Antunovič).

Četrtek, 30. junija 12.00: Operni spevi (plošče). — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Opoldanski koncert Rad. orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Koncert na vurljskih orglah (plošče) — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. R. Kolarič) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nač. ura: Organizacija desetega vseslovenskega zleta (dr. Alfred Pihler) — 19.50: Deset minut zabave — 20.00: Saksophon in ksilofon (plošče) — 20.15: Klavir solo — 20.40: C. Franck: Simfonične varijacije za klavir solo in ork. — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Za ples in boljša voljo (plošče).

Petek, 1. julija 12.00: Razni zbori pojo (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Vojaške godbe igrajo (plošče) — 14.00: Napovedi — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nač. ura: Bitka na Bregalnici — 25letnica srbsko-bolgarske vojne I. 1913 (N. Colovič) — 19.50: 10 minut za planince (g. ing. Avčin France) — 20.00: Moniuszko: Bajka, uvertura (ork. čl. varšavske opere — plošče) — 20.10: Ženska ura: Naši letoviščarji (ga. I. Velikonja) — 20.30: Akademski pevski kvintet: Skladbe A. Hajdriha — 21.15: Koncert češke klavirske glasbe (g. prof. P. Sivic) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.30: Angleške plošče.

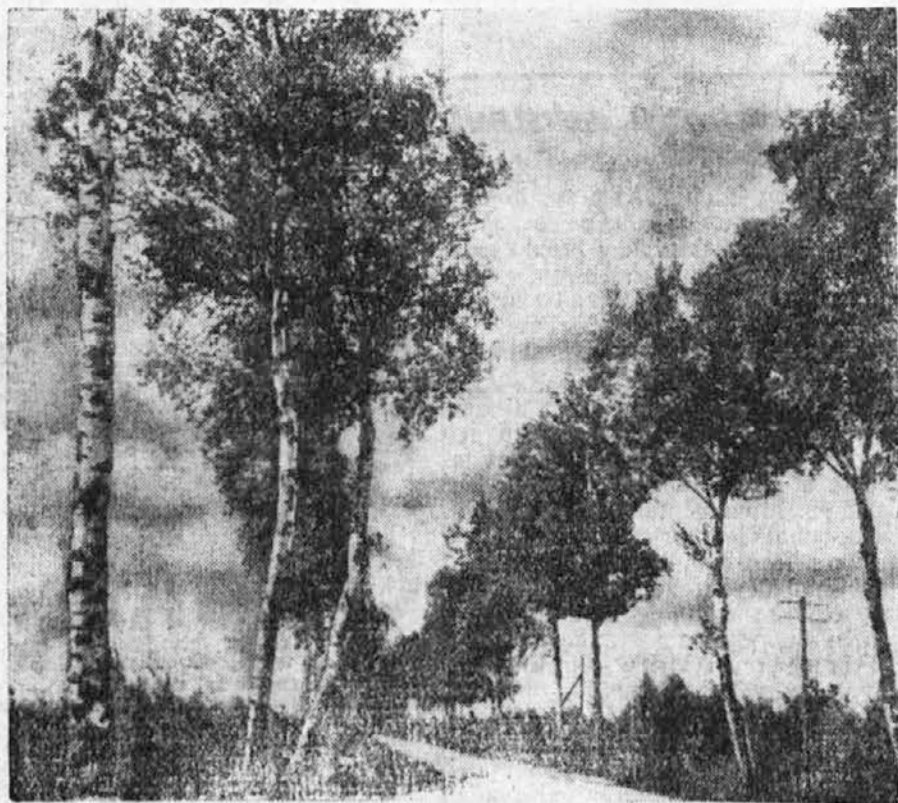
Sobota, 2. julija: 12.00: Plošče znane in izbrane bodo zdajle vam igrane. Vse hitro v pravi red brez sporeda, brez besed. — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 18.00: Za vesel delopust (Igra Radijski orkester) — 18.40: Vtisi iz Amerike (g. dr. Jure Adlešič) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nač. ura: O pogozdovanju našega primorskega Krasa (prof. inž. Alfonz Hauders) — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: VII. večer muzi-komedijantov — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Za vesel konec tedna (plošče).

Odrežite in priložite vprašanju

Svetovalec „Edinosti“

odgovarja samo na vprašanja, ki jim je priložen ta odrezek!

„EDINOST“ 25. junija 1938

RAJ

Za dom in pridne roke

Materinstvo in vzgoja

Vzgoja pohabljenih otrok. Vzgoja je najtežja umetnost. Dober vzgojitelj mora skrbno negovati vse dobre lastnosti svojega gojenca, vse slabe pa mora dosledno zatirati. Še pri zdravih, normalnih otrocih je to težak posel, kaj šele pri otroku, ki ima kakšno hibo. Uboga je mati, ki ima takšnega otroka. Zelo mora pri vzgoji paziti, da mu ne pokvari značaja.

Med kmečkim ljudstvom je zelo razširjena prazna vera, da so »zaznamovanci«, torej ljudje, ki imajo kakšno telesno hibo (ki so grbasti, šepavi, hromi, škilavasti, mutasti, v obraz nakaženi) tudi v нравstvenem oziru slabši od zdravih, da so hudobni, škodoželjni, maščevalni in ljubosumni. To je na žalost mnogokrat res, toda taki niso že po naravi, take jih je napravila vzgoja in pa brezobzirna družba.

Zgodovina človeštva pozna mnogo primerov, ko so telesno pohabljeni ljudje postali veliki dobrotniki človeštva; zato naj nobena mati ne obupa. Kljub telesni napaki lahko postane njen otrok prav plemenit član človeške družbe. Ob vsakem pogledu na otroka se ji bo sicer stisnilo srce, toda naj tega otroku ne pokaže.

Hibe so lahko podedovane, prirojene ali pa so posledica kakšne bolezni ali nezgode. Čim zapazi mati hibo pri otroku, naj ga pelje k zdravniku, ker mnogo napak se da v pravem času še odpraviti. Nobeni stroški naj ne bodo preveliki, ker otrokovo življenje je vredno tega. Če se pa napaka ne da več odpraviti, pa je treba tem skrbneje izpopolniti otrokov značaj.

Vzgoja pohabljenega otroka se v glavnem ne razlikuje od vzgoje normalnega otroka. Duševno je navadno pohabljen otrok prav tako razvit kakor zdrav. Pri vzgoji pohabljenih otrok naše matere zelo grešijo. Ker se jim smili in ker vedo, da bo moral v življenju še mnogo pretrpeti, ga prekomerno razvajajo. Taka mati otroku samo škoduje, ker mu bo

pozneje tem težje. Ko bo zaznal razliko med prijetnim življenjem doma in trdo resničnostjo v poznejšem življenju. Postal bo boječ, malodušen in si ne bo znal sam pomagati. Mati ne sme nikoli vplivati na otroka tako, da bi se sam sebi smilil, nikdar ne sme radi telesnih napak izpregledati njegovih napak v značaju. Prizanesljivo in dosledno mora napake pri njem zatirati.

Cprav na srečo ne mnogo, imamo pa vendar matere, ki se svojih pohabljenih otrok sramujejo, jih zapostavljajo, se zanje ne brigajo in jih celo zasmehujejo, češ, kaj boš ti grbavec, ne bodi vsiljiv, saj vidiš, da te nihče ne mara. Taka mati je zločinka, njena krivda je, če postane tak otrok pozneje hudoben, maščevalen in krut.

Niti preveč strogo, niti preveč prizanesljivo ne sme biti ravnanje s pohabljenim otrokom. Če mora radi napake mnogo mirovati, naj sede mati k njemu, ga kratkocasi in se z njim pogovarja.

Težko je, ko prične tak otrok hoditi v šolo. Tam naleti na brezobzirne součence, ki se bodo norčevali iz njegove telesne hibe. Tedaj naj stopi mati k učitelju po pomoč. Doma pa naj otroka pouči, da naj se nič ne zmeni za besede součencev in jim naj s pridnostjo in znanjem dokaže, da je boljši od njih. Vzbuji naj v otroku zavest, da je lepa duša več vredna od lepega telesa.

Matere, ki pa imate zdrave otroke, vzbudite v njih ljubezen do pohabljenih. Zasmehovanje pohabljenih nesrečnežev je najgrša podlost, ki bi se morala vedno strogo kaznovati. (Dalje.)

Kamilice kot domače zdravilo

Da imajo kamilice veliko zdravilno moč, to so vedele že naše prababice in so zato to rastlino visoko cenile. Med zdravilnimi rastlinami pripada kamilicam prvo mesto. Služijo nam za zunanjo kakor za notranjo uporabo. Za notranjo uporabo ga pijemo v obliki čaja (navadno grenkega), in sicer pri želodčnih in

črevesnih krčih, kataru prebavil, napenjanju, pri želodčnih in ledvičnih obolenjih, pri bolečinah ob mesečnem čiščenju itd. Z zunanjo uporabo mislimo kopeli in obkladke. Zelo priljubljene in učinkovite so sedne kopeli pri vnetju jajčnikov, maternice, ledvic, mehurja, pri hemeroidih itd. Uporabljamo pa čaj tudi za izpiranje oči, ušes, nosa, gnojnih ran, ust in grla.

Sijajno pa delujejo kamilice na kožo v kozmetičnem smislu. Napravijo jo gladko, čisto in svežo. Poživljajo krvni obtok, okrepijo in čistijo znojnice, odpravljajo gube, suhi lišaj, izpuščaje, kraste, vnetja in razpokano kožo. Zdravijo pa tudi rane, opekline, ozeblino in vlažna kožna vnetja (volk).

Kdor ima v koži zajedalce (ogrcce) naj napravi kamilično parno kopel in z lahkoto jih bo iztisnil, ne da bi pri tem ranil kožo.

Torej, uporaba kamilic v domačem zdravilstvu je tako mnogostranska, da bi nač ne smele manjkati v nobeni hiši. In kar je najvažnejše — so zelo poceni.

Gojenje paradižnikov

Vsaka gospodinja, ki ima vrt, goji gotovo tudi paradižnike. Vprašanje pa je, če misli vsaka tudi na to, kako bi rastlino razbremenila in ji pripomogla do hitrejšega zorenja. Na vsakem paradižnikovem grmu zraste mogoče več plodov nego jih more dozoreti. Rastlina pri tem mnogo trpi radi teže plodov, a rastlinski sok mora razdeliti na preveč delov. Gospodinja naj sama presodi, koliko plodov se ji zdi dovolj za eden grm, a vse nadštevne naj odstrani. Seveda bo odstranila one, ki so še najmanj razviti. Razredčiti pa je treba tudi listje, da ima solnce prost dostop do plodov.

KUHINJA

Črešnjevo pecivo. Vzemi 1 kg zdravih, sladkih črešnj, operi jim pečlje in peške. Nato jih deni v skledo ter potresi s 5 dkg sladkornega prahu. Pripravi naslednje testo: Raztepi dobro 3 rumenjake, 1 žlico ruma, 1/8 l mleka, 20 dkg fine moke ter 10 dkg sladkarja. Prideni nastrganih lupin 1/2 citrone, za nožovo oknico pecivnega praška in nekaj soli. Iz 3 beljakov sepi sneg in ga primešaj gorenji zmesi. V tortnem modemu ali navadni kozi segrej nekoliko masla in nasuj drobtinice, vlij v kožo polovico testa in nato črešnje. Vrhu vlij drugo polovico testa ter deni v precej vročo pečico, kjer naj se peče 1/2—3/4 ure. Ko je lepo rumeno, s tankim nožem odlušči od modela ter zvrni na krožnik. Posuj s sladkorjem in postavi na mizo.

Ribežlove ploščice. Vzemi 1/4 presejane dobre moke in zmesi na deski s 3 rumenjaki, 5 dkg masla, 5 dkg sladkorja, nekoliko soli in za nožovo konico pecivnega praška. Ko je testo ugnetenno, ga razvaljaj 1/2 prsta na debelo ter oblikuj v podolgovato ploščo, katero položiš v namazano pekač ter speš v srednje vroči peči, da se bledorumenno zapeče. — Med peko si pripravi 1/2 kg ribezlovih jagod, katere operiš in osladiš s 5 dkg sladkorja. Iz treh beljakov stepi sneg, kateremu primešaš 2 žlici sladkorja. Čež pečeno testo namaži najprej sneg, nato ribez. Lahko postaviš pecivo še za trenutek v pečico, da se sneg malo strdi. Pecivo razreži na ploščice.

Spehova ali ocvirkova potica. Napravi navadno testo za potico. Vzhajano in razvaljano testo pomaži s sledečim nadevom: 1/4 l mrzlih ocvirkov, sesekljaj ali pa zmelj v mescnem stroju, jih deni v skledo, primešaj 1 rumenjak, žlico kisle smetane in sneg enega beljaka. Namazano isto potrosi z žlico sladkorja in ščepom cimeta. Nato obreži testo na robu, jker boš začela zvijati, ga zvij, postavi na gorko, da vzide in peči v srednje roči pečici eno uro. Potico postavi toplo ali mrzlo na mizo.

Rezanci s snegom. Domače rezance skuhaite tako, da so še trdi, jih predcedite ter stresite na krožnik. Še popreje si pripravite to zmes: Malo surovega masla mešajte z

marmelado in sladkorjem, nato dodajte zmlete orehe in sneg 5—6 beljakov. S to zmesjo pokriete rezance in jih postavite v pečico, da zarumene. Količina posameznih stvari je poljubna. Kdor ima rad sladko, naj popreje rezance posuje s sladkorjem in maslom.

Sesekljan zrezek iz telečjega mesa. Sesekljaj 1/4 kg telečjega mesa, ki si mu odstraniš kosti, kožic in žile; prideni polovico v vodi napojen ein dobro ožete zemlje, nekoliko soli in žlico v surovem maslu zarumenjene čebule; vse skupaj stlač prav dobro z roko, napravi iz tega dva za prst debela zrezka; ju po obeh straneh potresi z drobtinami in v vroči masti speči. Pečene postavi v poljubno prikuho ali solato na mizo.

Telečja obara z graham. Deni v kožo 1/4 kg na večje kocke zrezanega telečjega mesa (prsca, pleča ali vrat), pol žlice masti in malo čebule, osoli, pokrij in duši, da se zmehča in nekoliko zarumeni. Nato poberi meso na krožnik, v kožo pa deni toliko moke, kolikor je povzame mast in mešaj, da se moka zarumeni, prilij 1/2 l bostne juhe in kuhaj nekaj minut. Nato prideni 1 l kulanega zelenega graha in meso ter vse skupaj še 10 minut kuhaj. Daj obaro z dušenim rižem na mizo. (Tej obari prideneš lahko tudi kuhane cvetke karfižole ali 1—2 žlici dušenih gob).

Podmetena korenova prikuha. Olupi zeleno kolerabo in celo skuhaj. Kuhano zreži (kar je mehkega) na majhne kocke. Posebej duši v 2 žlicah masti debel, ostrgan in na rezance zrezan koren. Ko se koren zmehča, mu prideni pripravljeno kolerabo, dva srednje debela, olupljena in na kocke zrezana kuhana krompirja z vodo vred, osoli in podmeti 1 žlico moke raztepeno v treh žlicah vode, prideni nekoliko drobno zrezanega zelenega peteršilja in ščep popra. Ko vse skupaj še nekaj minut vre, postavi kot samostojno jed ali prikuho na mizo.

Masleni žličniki za govejo juho. 5 dkg presnega masla mešano tako dolgo, da se speni. Potem primešamo 1 rumenjak, žlico mleka in soli ter neprestano mešamo. Posebej namočimo v vodi eno žemljo, jo ožemo, pretlačimo in primešamo maslu obenem s 7 dkg moke in s snegom iz enega beljaka.

Korzna juha. Dva velika krompirja olupimo, narežemo na drobne kocke in damo kuhat v 1/2 l mrzle vode. Kuhamo ga tako dolgo, da prične razpadati. Potem mu pridenemo 1/4 l sirotke in prevremo. Posebej primešamo 2 žlici koruzne moke s 1/4 l sirotke in strememo vse skupaj v juho. Zdaj sevremo 2 žlici na kocke zrezane prekajene slanine in zabelimo z njo juho, ki jo nato osolimo in kuhamo še približno eno uro. Nazadnje vlijemo v juho še žlico goste kisle smetane in jo še enkrat prevremo.

Praktični nasveti

Če se pasta za čevlje posuši. Dostikrat poabi gospodinja zapreti škatljico s pasto za čevlje in pasta es potem posuši in strdi. To se da popraviti. Škatljico s pasto je treba dati na peč, ki ni prevročna. Krema se začne počasi topiti. Potem prilijemo nekaj terpentina ali pa surovega mleka in pasta bo zopet tako dobra kakor poprej.

Dolgo časa sveže česnje. Kdor ima voljo, naj preizkusi ta nasvet: Cisto zdrave, pečljate in popolnoma suhe česnje deni v suho steklenico s širokim grlom. Steklenico s črešnjami zamaži, zapečati in zakopli v zemljo. Ostale bodo sveže do jeseni.

Krompirjevo cvetje. Pravijo, da je najboljša ona vrsta krompirja, ki nič ne cvete ali prav malo. Če pa krompir vendar cvete, je dobro, če cvete potrgamo in krompir bo debelejši.

Da kokoši bolje neso, jim daj semena od solčnic. Dobro je tudi ako pomešaš med otrobe ali moko malo mleka.

Madeži od likalnika. Ko likamo perilo, se prav rado železo pali in se na perilu poznajo rulavi madeži. Najlažje jih odpravimo takoj, če jih pomencamo v vroči vodi. To je potrebno posebno pri škrobljenem perilu, ker mormao škrob takoj odstraniti. Potem napravimo primerno klorovo raztopino (100 gramov klorovega apna na 1 l vrele vode) in jo pokrijemo. Čež nekaj časa previdno odlijemo in jo precedimo skozi prtiček. V to raztopino pomočimo belo krpicco ter drgnemo z njo moko rumena mesta. Ko izgnejo madeži, izplahnemo perilo v čisti vodi, ga še enkrat poškrbimo in polikamo.

„Slavno občinstvo...“

L. Z.

Odkar se je zgodila tista nesreča, ki je bila vzrok in povod, da se je ime Ignacija Štibaleta, čevljarskega mojstra iz Srednje vasi, razneslo po vsej deželi, tako rekoč od ust do ust, odtlej Ignacij Štibala ni imel več miru. Ko ga je po tisti nesreči obiskal časopisni poročevalec iz bližnjega mesta ter ga »intervjuval«, kakor se je sam rad pohvalil vsakemu, kdor ga je le hotel poslušati, in ko je potlej zagledal v opisu tiste nesreče v časopisu natiskano tudi svoje dotlej skromno in zanemarjeno ime, mu je od ginjenosti skoraj pošla vsa sapa. Držal je časopis v roki in buljil vanj skoraj dve uri, dokler mu ni padla v glavo misel, ki ga je na mah napravila mehkega in od sile dardeljivega. Še tisto popoldne se je oblekel v zakmašno obleko in se podal na dom časopisnega poročevalca.

»Tako in tako,« se je odkašljaj in pričel nategovati obraz v važne gube. »No-

bena reč ni danes zastoj na tem svetu, pa mi povejte, blagorodni gospod, koliko sem vam sedaj dolžan, ko ste dali to reč v časopis...«

Poročevalec se je nasmehnil. »Eh, očka, kaj bi tisto, je zamahnil z roko. »Kar spravite svojo denarnico nazaj v žep. Ničesar mi niste dolžni, slišite, ničesar! Tudi jaz nisem prav nič plačal, da so v časopis tiskali o tisti nesreči, v kateri je tudi vaše velenjenost ime omenjeno, po časnikarski dolžnosti, tako rekoč. Prav za prav, če že hočete vedeti in da boste potolaženi, vam povem, da bom še jaz nekaj zaslužil s tistim članom. Časopis me plača za moje delo.«

»Če je pa tako, se je oddahnil mojster Ignacij Štibala je potisnil denarnico v žep, »potem bomo pa že še — — Glas se mu je zataknil kar sredi stavka. V hipu se je menda zavedel, da tega ne sme reči, kar mu je tako iznenada in po

neumnem butnilo v možgane. »Pa srečno!« je še pozdravil in odklobuštral nazaj proti svojemu domu.

— — — potem bomo pa že še...« Poročevalec se po njegovem odhodu ni mogel ubraniti smeha, ki ga je napadel. Zdelo se je, kakor da bi Ignacij Štibala hotel reči: »Potem bomo pa že še poskrbeli za kakšno podobno nesrečo, da boste vsaj vi, ki razglašate slavo moje-ga imena po deželi imeli nekaj dobička od tega hvalevrednega dela. Ha, ha, ha!«

Toda kakor rečeno, vse bi ostalo pri starem, le mir je izgubil iz srca Ignacija Štibaleta. Slava ga je vsega tako prevzela, da se je ponoči slabo spal; kar iznenada se je sredi najlepših sanj prebudil in bil v trenutku buden, da bi lahko kar precej povedal naštevanko števila 8, četudi je bila ta matematika le malce prehuda za njegovo počasno glavo in jo je brez pomote speljal do konca le ob izvanrednih prilikah in v najsvetlejših trenutkih svoje zavesti, tako rekoč... Nemir, ki se je vselil vanj, se mu je tudi sicer poznal v vsakem pogledu: spet ga je po dolgih letih napadla stara bolezen — in želodčni krči niso hoteli pojenjati, do-

kler se ni na ženino prigovarjanje opogumil ter stopil v bližnje mesto k zdravniku bolniške blagajne »na orkinciacijo«, kakor je sam dejal, ki mu je predpisal prašek zoper slabo prebavo. — — —

Ni je na svetu sreče brez nesreče in takisto ne nesreče brez sreče! Kakor se to čudno sliši, je Ignacij Štibala končno tudi sam pričel preizkušati to staro pravilo na lastni koži. Nesreča, ki je bila opisana v časopisu od začetka do konca, »za otipati, tako rekoč«, je vsebovala v sebi srečo, da je bilo v časopisu natisnjeno tudi ime Ignacija Štibaleta. In tisti dan, »ko je sebe zagledal v časopisu«, kakor je njegova ženička pripovedovala sosedom, tisti dan je bil posled najsrečnejši dan njegovega življenja; in dan poroke z njegovo Katrico, ki je bil dotlej svetla lučka v temi njegovega praznega in enoličnega življenja, je na mah stopil nekam v ozadije, nekam med vsakdanje, brezpomembne dogodke... Nič ni pomagalo, da mu je njegova Katrica med nenehim vsakovanjem v predpasnik hiltela ugovarjati: »Oh, Nace, le kakšne komedije počenjaš, ljudje se ti za hrbtom smeji!« Ni je poslušal, ampak sleherni

Nj. Vel. kralj Peter II. na obisku mednarodne letalske razstave v Beogradu. Razstavo, ki je bila pred dnevi zaključena, je obiskalo nad 200.000 ljudi. Naš mladi Kralj se je zelo živo zanimal za razna letala in ves tehnični napredek v tej panogi moderne tehnike.

Nove angleške amaconke

V Angliji, so že dalje časa razpravljali o tem, da-li bi bilo mogoče angleško ženo pritegniti v slučaju vojne tudi za posebne službe vojaškega ali polvojaškega značaja. To vprašanje je rešil sedaj energični vojni minister Hore-Belisha, ki je nedavno napovedal v Spodnjem domu čimprejšnjo rekrutacijo in organizacijo angleških prostovoljk. V parlamentu se je ob tej priliki odigrala debata, ki je bila mestoma zelo vesela. Tako na primer je vprašal poslanec Sorenson vojnega ministra, če bodo morale žene posejati posebne tečaje za metanje bomb. To vprašanje je bilo takoj zanikano. Žene bi v slučaju vojne prevzele v ozadju vse one službe, ki jih sedaj vrše moški. V prvi vrsti bodo Amaconke vršile poročevalsko službo in službo glede preskrbe čet v bojnih črtah.

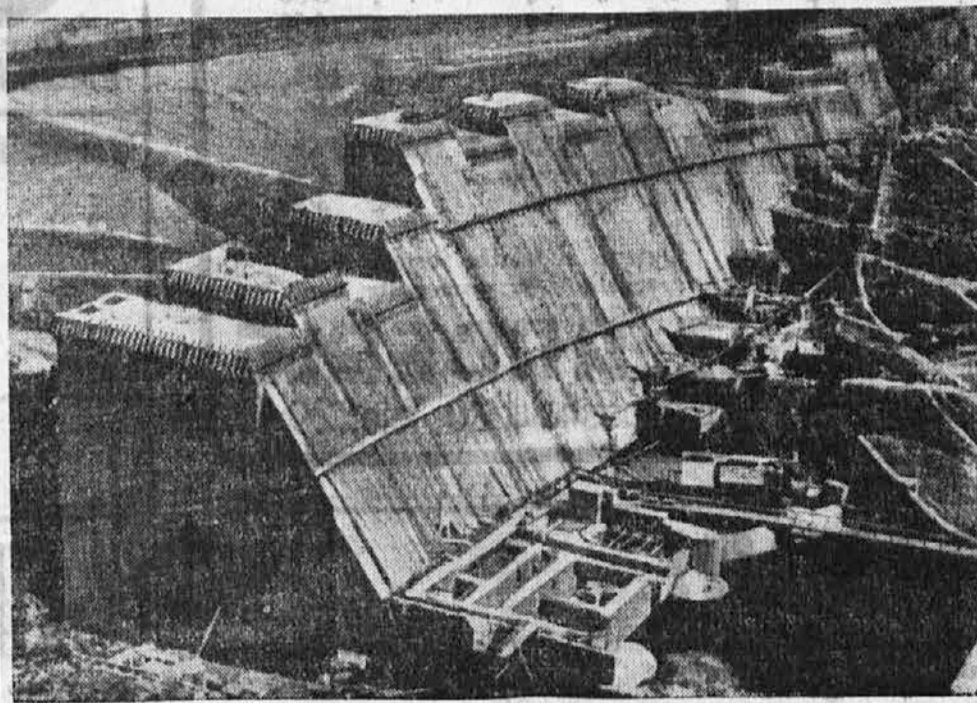
Problem ženske vojne službe je v Angliji rešen že tako, da je že imenovana vrhovna poveljnica vseh amaconk. Angležinjam se ne bo treba pokoriti kakemu moškemu, kajti glavno poveljstvo bo imela žean, in sicer vdova bivšega indijskega podkralja lorda Readinga.

Gospoj Reading je bilo prej ime Stella Charnaud. Njena karijera je naravnost fantastična. Bila je kot mlado dekle strojepiska pri nekem lodonskem advokatu. V poletju l. 1925 je slučajno izvedela, da potrebuje takratni indijski podkralj lord Reading sekretarico, ki bi morala oditi v Delhi. Stella Charnaud je zaprosila za omenjeno službo. Ker je persektno obvladala tri jezike in bila poleg tega še podkovana v juridičnih vprašanjih, jo je lord angažiral. Leto dni kasneje je že prevzela vodstvo njegove pisarne. Takrat je prešla od nekega Amerikanca ponudbo, naj pride v Ameriko, kjer bo prejela za tajniške posle letnih 500.000 francoskih frankov. To ponudbo je Stella Charnaud gladko odklonila. Pet let pozneje je bila žena lorda Raedinga, čegar prva žena je umrla l. 1930. Lord Reading je bil že preko 70 let star, ko je poročil svojo tajnico. Zakonska sreča je bila zelo kratka, kajti lord je umrl že l. 1935. Po njegovi smrti se je žena pokojnega indijskega podkralja pričela baviti z ženskim vprašanjem v Angliji. Bržčas je pripisati njeni organizatorični zmožnosti, da ji bo poverjeno glavno povelj-

stvo nad angleškimi Amaconkami v slučaju kake vojne, ki je pa želijo Angležinje prav tako malo kakor njih vrstnice v drugih državah.

Ali je bil slavni pesnik Shakespeare tudi tiskar?

Znani angleški raziskovalec William Jaggard je ugotovil, da je bil Shakespeare v dobi od l. 1552 do 1592 knjigotiskar. To je bilo baje v dobi med njegovo ženitvijo in med prvo dramo. Jaggard je našel na 500 straneh Shakespearovih dram gotova mesta, ki jasno izpričujejo vestno zanje na polju takratnega knjigotiskarstva. Takega znanja pa ob koncu 16. stoletja ni mogel imeti nikdo razen tistih, ki so se sami bavili s tem poklicem.

Na Türiškem v Nemčiji gradijo velikanski jez v reki Saale. Ta jez bo eden največjih v Evropi.

Ladjo »Telemaque« bodo dvignili iz Seine

V Parizu so osnovali družbo, ki namerava dvigniti l. 1790 v Seini potopljeno ladjo »Telemaque«. Na krovu ladje se baje nahajajo dragulji nesrečne kraljice Marije Antoinette in povrh tega še del kronskih draguljev Burbonov. Dragulje na ladji »Telemaque« cenijo na 700 milijonov dinarjev.

V petroleju so utonili

V bližini nekega petrolejskega vrelca v Tampicu so zadeli delavci na posebej izdatno žilo petroleja, ki je bruhnila s tako silo in v tako veliki meri na dan, da je bila mahoma poplavljenaa mala naselbinica s hišo, v kateri je stanovalo 12 delavcev. Od teh jih je našlo 8 smrti v petroleju, le štirje so se mogli pred petrolejsko povodnijo rešiti na streho.

Strahovito dejanje zblaznele matere

V Casterenu v Severnem Brabantu je neka mati v trenutni verski blaznosti vrgla štiri otroke v studenec. Trije so našli smrt v studencu, le najstarejšega petletnega fantka so še iztrgali iz objema smrti.

Kokain

Med pariškimi prekupčevalci in tihotapci kokaina je nastala te dni prava panika. Policija je namreč aretirala zloglasnega tihotapca Lyona. Ta aretacija je imela svoje posledice na tajni borzi za mamila: gram kokaina je v ceni narasel preko noči od 50 na 100 frankov in še več!

Električni tok usmrtil celo rodbino

V Fillinges (Francija) je prišel posestnik Simondaz preblizu napeljavi za tok velike napetosti, ki ga je pri pričel ubiti. Zena je hotela v svoji nevednosti moža rešiti ter se je v trenutku, ko se ga je dotaknila, zrušila mrtva na tla. Nato je prišel 13 letni sin, ki je hotel pomagati očetu in materi. Tudi njega je ubil električni tok, tako, da je s to tragedijo izumrla cela dotična rodbina.

Francija »slavi« šampanjca. V letošnjem letu bo minilo 300 let, kar so prvič začeli izdelovati slavno pijačo šampanjca. V spomin na ta dogodek je Francija izdala posebno znamko.

Francozi ne poznajo Francije

Zanimivo je, da povprečno Francoz ne pozna svoje dežele in niti ne ve, kako divna je njena lepota. Potemtakem se ni čuditi, da tudi tujci ne poznajo lepote Francije. Toda vprašanje je: zakaj se Francoz ne zanima zanjo, ko je vendar sicer tako vesten pri katalogiziranju vsega bogastva glede umetnin itd.? Povod mora biti vsekakor globlji in zanj imamo edino eno razlago: Francoz je ostal v svojem notranjem bistvu sin kmetске Francije, pa najsi je stokrat Parižan.

Vedeti je treba predvsem, da Francoz ne hodi rad kakor Nемеc, Švicar itd. Hoja ga zelo rada utrdi in poleg tega trpi red glede jedaje, ki igra pri Francozih veliko vlogo. Napram naravi se ponasajo Francozi še tako kakor ob začetku 18. stoletja. Kar je divje-romantično, samotno, jih plaši. Ali še bolje rečeno: Francozi gledajo zemljo v očmi kmeta, tudi izobraženci. Lepa v smislu francoskega gledanja je plodna ravan, zelena deteljica, krompir, pšenica, vse to pa v mirnih črtah cest, kanalov itd. Divja, nebrzdana narava jih vse preveč spominja na elementarne sile, ki človeku niso naklonjene, na sile, ki spe komaj brzane v človeku samem. Treba se je vedno bati, da te sile bruhnejo na dan, kakor prelom oblaka ali povodenj. Francozi so ostali vedno pri virih življenja, zato se boje teh speh sil. Sicer pa: zemlja, ki je ni mogoče obdelati, je po njih mnenju itak za nič. Bolje bi bilo, da je sploh ni.

Neki učenjak je dejal nekoč alzaškemu kmetu: »Kako lepa je naša dežela! Ta prekrasen razgled!« Kmetič pa mu je odgovoril: »In to Vi imenujete lepo? Jaz ne vidim nikakega bogastva. Samo kamenje in hribovje. Šest mesecev traja zima in življenje je težko do smrti. Kar se pa tiče Vašega razgleda, pomeni slabo vreme. Še pred enajsto bo deževalo.« Nato je pognal konjice ter zabrusil učenjaku v svojem alzaškem dialektu: »Von der Scheenheit lebet d Baurer net...« Tako gleda kmet pokrajino povsod na svetu, tako jo gleda tudi izobražen Francoz. Ni boljšega dokaza, da so Francozi v srcih in v bistvu ostali rustikalen, kmetски narod.

SOTRUDNIKE IN DOPISNIKE prosimo, da pošljejo svoje prispevke najkasneje do vsake srede v tednu.

večer je preko svoje dotedanje navade zavil v krčmo »Pri majofčici« in si s pomembnim naglasom v besedah naročil četrtinko vina iz vinograda prevzvišene-ga. »No, Lenčka,« je dobrovoljno zagodrnjal h krčmarjevi hčerki, »nocoj mi pa prinesi četrtinko »skofo!« Po njegovem mnenju so si »skofo« lahko privoščili samo ljudje, ki so po svoji slavi in pomembnosti vredni, da se njih ime imenuje v eni sapi z imenom prevzvišene-ga, v čigar vinogradu je zrasla zlahna kapljica, četudi je bila »skofo« določena ista cena kakor navadnemu evičku...

Ko pa je popil že tretjo četrtinko »skofo« in si naročil še četrto, »da bodo merice na pare, kakor so tudi čevlji na pare«, takrat se mu je pričelo že kolcat; rahla pijanost se ga je lotevala in nastopil je njegov »svetli trenutek«, za katerega je bil sploh prišel v krčmo. Segel je v notranji žep sukniča in privlekel na dan zamaščen košček časopisnega papirja. S tresočo roko ga je razgrnil predse na polito mizo in trknil s praznim kozarcem ob steklenico, da je zvenket stekla pritegnil vse pivce v krčmi k pozornosti in posluhu.

»Slavno občinstvo...« se je odkašljaj Ignacij Štebala in se z važnim pogledom ogledal po gostih. »Napočil je čas, ko na svetu ne zmagujeta samo laž in krivica, ampak se je tudi pravici pričelo rezati košček priznanja, tako rekoč. Prosim, minili so časi, ko je ubogi in zaničevani zemljan lahko čital v časopisu samo imena ministrov, grofov, baronov in ubijalcev... prišel je čas, ko so uvaževana tudi imena poštenih smrtnikov, ki se v potu svojega obraza trudijo za vsakdanjo skorjico črnega kruha. Kdor se hoče o tem na lastna ušesa prepričati, prosim naj poslušaj...«

Odhkrnil se je, kakor da hoče pogaljšati vtis radovednosti, ki so jo zbudile njegove besede v pivcih. Med njimi je bil tudi vaški krojač, ki je že slišal »smolarjevo klobasanje«. Zamahnil je z roko in se pričel čez mizo nagibati k sosedu ter se z njim zapletati v razgovor, vmes pa se je pridno nacejal s kiselnastim vinom. Toda Ignacij Štebala ga je zanašče spregledal, to »teslo«, ki se za kulturne novice v časopisu ne zanima« in znova pričel čitati iz časopisnega izreza z zapletajočim jezikom:

»Zločinska roka zažiga. Preteči teden je v Srednji vasi izbruhnil požar. Zločinska roka, ki je dosedaj žal še nepoznana, je zakurila ogenj v županovem skednju. Ker v vasi primanjkuje vode, so vrli gasilci gasili divje plamene kar z gnojnico, ki so jo brizgali v ogenj iz bližnje greznice čevlarskega mojstra Ignacija Štebaleta, ki je radevolje prepustil gasilcem svojo gnojnico za omejitve nevarnega požara. V resnici se je vrlim gasilcem posrečilo požar kmalu pogasiti. Skedenj je sicer pogorel do tal, toda le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da v bližini ni bilo nobenega poslopja, ker bi v tem slučaju požar gotovo uničil tudi istega. Vrli orožniki so na delu in marljivo iščejo zločinskega požigalca. Zelimo in upamo, da ga bodo kmalu izsledili in vklelili njegovo zločinsko roko v verige, da bo končno prejenjala zažigati »odnje in vzmernirati mirne prebivalce Srednje...« Vrlemu čevlarskemu mojstru Ignaciju Štebaletu gre čast in priznanje za njegovo naklonjenost, ki jo je izkazal vrlim gasilcem.

»Hm, hm,« se je odkašljaj in se zanosito ozrl po izbi, kjer so v dimu posedali

pivci in strigli z ušesi, poslušajoč spakljivo čitanje mojstra Ignacija Štebaleta, ki je vselej bahavo povzdignil svoj glas, ko je prišel do svojega imena med poročevalskimi vrsticami.

Preden so mi znanci prinesli na uho to »srečno« novico o slavi Igacija Štebaleta, je minilo že kakih štirinajst dni po onem nesrečnem dogodku, ko je v Srednji vasi do tal pogorel županov skedenj. Poiskal sem star, pošvedran čevljar ter se z njim napotil v delavnico Ignacija Štebaleta. Mojster je sedel na svojem trinožniku ob mizici, natrpani s šili, kladivi, kleščami, žebli in starimi škepeti, na steni poleg mize pa se je v lepem, zlatem okvirju, v kakršnih so včasih prodajali cesarske slike, ponujal radovednim očem izrezek iz časopisa, v katerem se je nahajalo tudi ime mojstra Ignacija Štebaleta. Naredil sem se, kakor da mi ni ničesar znanega o tem dogodku, on pa je na moje vprašanje s srečnim nasmehom na zgubanih licih izpod očal poškilil na okvir, iztegnil roko in pričel:

»Slavno občinstvo...«

Oglasi v „EDINOSTI“ posredujejo med mestom in deželo!

Lorenz-Radia

Specialna popravilnica aparatov vseh znamk!!!

Kvalitetni aparat

Zastopstvo in prodaja:

I. BEZENŠEK, Maribor
radiotehnik
Vetrinjska ulica 17/l.

**Avtomobilisti
in motociklisti**

POZOR!

Standard Oil Company

je otvorila

v Tattenbachovi ul. 14

najmodernejše opremljeno

bencinsko črpalko

ki jo bo vodil gospod

Justin Gustinčič

Potrudi se bom, da bomo gg. avtomobiliste in motocikliste v vsakem oziru zadovoljili ter se priporočamo za čim večji odjem — V zalogi stalno vsa avtomobilska in motorna vozila!

Ali je mogoče ozdraviti angino pectoris?

Za bolezen angina pectoris so našli novo metodo zdravljenja. »Povzročevalca« je baje treba obdelovati z rentgenovimi žarki. Vzrok te bolezni je neki hormon, ki mu pravijo učenjaki adrenalina. Čimbolj se reducira množina v krvnem obtoku se nahajajočega adrenalina, tem prej ozdravi človek. To redukcijo pa je najlažje izvesti z rentgenovimi žarki.

Mali oglasi

beseda 0-55 din,
dopisovanje po
1-50 din; inse-
ratni davek do
40 besed 1- din,
nad 40 besed
2- din. Za šifri-
rana pisma se
plača 10- din.
Za odgovor
je priložiti 3-
din v znamkah

KEMINDUSTRIJA

D. Z. O. Z.

BARVE — LAKI — KEMIKALIJE

MARIBOR Aleksandrova 44
Nova prodajalnica Vetrinjska ulica 18

SARDINE

kvalitetne znamke, dokler zaloga
traja:

1/10 kg škatlja . . .	Din 2-50
1/8 " " " " " " " "	3-50
1/5 " " " " " " " "	4-50
1/4 " " " " " " " "	7-
1/2 " " " " " " " "	14-
1 " " " " " " " "	25-

Obročki s kaperci

1/12 kg škatlja . . .	Din 2-50
1/8 " " " " " " " "	3-50
1/5 " " " " " " " "	6-50

Oglejte si izložbo ostalih ribjih
specijalitet in primerjajte cene.

Z. ANDERLE

Gosposka ul. 20, Telef. 29-10.

Specialiteta
tvrde

BRUNO MOSER

Zemun III Mosejeva ul. 1
Telef. 37-5-55

Zastopnik:
FRANC VOGRIN
Maribor, Ma strova 15/l
Tel. 26-64

FRUSKOGORSKI BISER

Nedolžne žrtve razbesnelega bika

Blizu Carigrada se je nedavno odtrgal bik od verige ter zdivjal v nek drugi hlev, kjer je pričel strahovito besneti. Ko se je žival umirila, so našli osem mrtvih kobil s preparanimi trebuhi, poleg tega še sedemnajst težko ranjenih konjev in osem prav tako poškodovanih volov.

**Citaite in širite
„EDINOST“!**

FOTO AMATERJI!

Za vaše posnetke uporabljajte vedno le
Najboljši filmski material za snemanje! Razvijanje - kopiranje - povečanje strokovno hitro in poceni!

IVAN PEČAR FOTO — KINO ODD. — KEMIKALIJE I. T. D.
Maribor - Gosposka ulica 11

FILME!

2500 Din rabite,
da zaslužite 1000 Din
mesečno doma.

Dopisite:
„Anos“ Maribor
Orožnova 6
Priložite znamko!

Tiskarna
Litografija
Knjigoveznica
Kamnotisk
Offsettisk
Bakrotisk
Anilinski tisk
Plakaterski zavod
Tisk časopisov
PIROFANIA patent
MARIBORSKA TISKARNA d. d., MARIBOR KOPALISKA ULICA 6
Telefon 25-67, 25-68, 25-69